

Ericsson Nikola Tesla d.d.

**Financijski izvještaji
i izvješće revizora
31. prosinca 2015.**

Sadržaj

Stranica

Profil Društva	1 do 2
Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvještaja	3
Izješće neovisnog revizora.	4
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	5
Izveštaj o financijskom položaju	6 do 7
Izveštaj o promjenama u kapitalu	8
Izveštaj o novčanom toku	9 do 10
Bilješke uz financijske izvještaje	11 do 54

Profil Društva

Povijest i nastanak

Ericsson Nikola Tesla d.d. (Društvo) je hrvatsko društvo koje kontinuirano posluje već preko šezdesetpet godina. Društvo se dokazalo kao vodeći dobavljač i izvoznik specijalizirane telekomunikacijske opreme te ICT i programskih rješenja i usluga u Srednjoj i Istočnoj Europi.

Društvo je nastalo kao rezultat pretvorbe društvenoga poduzeća Nikola Tesla - Poduzeće za proizvodnju telekomunikacijskih sistema i uređaja, po.

Prema strukturi vlasništva na dan 31. prosinca 2015. godine, Telefonaktiebolaget LM Ericsson (Ericsson) je u posjedu 49,07% dionica Društva. Ostalim dioničarima pripada 50,68% dionica Društva, a 0,25% su vlastite dionice.

Osnovne djelatnosti

Osnovne djelatnosti Društva su istraživanje i razvoj telekomunikacijskih programa i usluga, projektiranje, ispitivanje i integracija cjelovitih komunikacijskih rješenja, kao i isporuka i održavanje komunikacijskih rješenja i sustava, prvenstveno kupcima u Republici Hrvatskoj, te Bosni i Hercegovini kao i kupcima u Srednjoj i Istočnoj Europi te kompanijama unutar Ericssonove grupacije.

Ericsson Nikola Tesla d.d. je dioničko društvo osnovano u Hrvatskoj, sa sjedištem u Zagrebu, Krapinska 45.

Profil Društva (nastavak)

Nadzorni odbor, Uprava i izvršno posloводство

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora tijekom 2015. godine i do izdavanja ovih izvještaja bili su:

Roland Nordgren	Ponovno imenovan 5. lipnja 2012. godine	Predsjednik
Ignac Lovrek	Ponovno imenovan 2. lipnja 2015. godine	Član; zamjenik predsjednika
Vidar Mohammar	Imenovan 2. lipnja 2015. godine	Član
Dubravko Radošević	Ponovno imenovan 27. svibnja 2014. godine	Član
Zvonimir Jelić	Ponovno imenovan 8. srpnja 2014. godine	Član i predstavnik zaposlenika

Uprava

Uprava se sastoji od jednog člana:

Gordana Kovačević	Ponovno imenovana 1. siječnja 2015. godine	Direktorica
-------------------	--	-------------

Izvršno posloводство

Članovi izvršnog posloводства Društva na dan 31. prosinca 2015. godine:

Gordana Kovačević	Direktorica Društva
Branko Dronjić	Direktor, Informacijske tehnologije i ispitna okolina
Damir Bušić	Direktor, Upravljanje komercijalnim aspektima poslovanja (uključujući i pravne poslove)
Dario Runje	Direktor, Kompetencijska domena za radiopristupne mreže
Dragan Fratrić	Direktor, Opći poslovi
Goran Ožbolt	Direktor, Prodaja i marketing za Tele2 i Alternativne operatore
Grga Mrkonjić	Direktor, Prodaja i marketing za HT
Hrvoje Benčić	Direktor, Rješenja za kupce; Operativna/poslovna podrška kupcima
Ivan Barać	Direktor, Prodaja i marketing za ZND
Jagoda Barać	Direktorica, Prodaja i marketing za susjedne zemlje
Marijana Đuzel	Direktorica, Upravljanje ljudskim potencijalima
Milan Živković	Direktor, Strategija i razvoj poslovanja
Miroslav Kantolić	Direktor, Prodaja i marketing za VIPnet
Patrick Gerard Martin	Direktor, Centar za istraživanje i razvoj
Patrik Wahlgren	Direktor, Financije
Snježana Bahtijari	Direktorica, Komunikacije
Tihomir Šicel	Savjetnik za poslovnu izvrsnost

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvještaja

Odgovornost je Uprave za svaku poslovnu godinu pripremiti financijske izvještaje koji daju istinit i vjeran prikaz financijske pozicije Društva i rezultata njegova poslovanja i novčanih tokova, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, te vođenje odgovarajuće računovodstvene evidencije potrebne za pripremu tih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava ima općenitu odgovornost za poduzimanje koraka u cilju očuvanja imovine Društva te sprečavanja i ustanovljavanja prijevара i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, koje će dosljedno primjenjivati, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena te pripremu financijskih izvještaja temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti s poslovanjem nije primjerena.

Uprava je odgovorna dostaviti Nadzornom odboru godišnji izvještaj o ekonomskom položaju Društva zajedno s godišnjim financijskim izvještajima na odobrenje. Nakon odobrenja, izvještaji će biti predloženi Glavnoj skupštini dioničara.

Financijske izvještaje na stranicama 5 do 54 Uprava je odobrila 13. travnja 2016. godine za izdavanje Nadzornom odboru, a što je potvrđeno potpisom u nastavku.

Gordana Kovačević
Direktorica
Ericsson Nikola Tesla d.d.
Krapinska 45
10000 Zagreb
Hrvatska

ERICSSON
Ericsson Nikola Tesla d.d.
Krapinska 45
HR-10 000 Zagreb
CROATIA 39

Izvešće neovisnog revizora

Dioničarima i Upravi društva Ericsson Nikola Tesla d.d.

Obavili smo reviziju priloženih financijskih izvještaja Ericsson Nikola Tesla d.d. ("Društvo") koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2015. godine te izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama kapitala i novčanom toku za godinu tada završenu, te bilješke koje se sastoje od sažetka značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjavajućih informacija.

Odgovornost Uprave za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja, uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim financijskim izvještajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima koji nalažu pridržavanje etičkih pravila, te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da su financijski izvještaji bez materijalno značajnih grešaka.

Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Odabir procedura ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih grešaka u financijskim izvještajima, koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za subjektovo sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvještaja u svrhu provođenja revizijskih procedura u skladu s postojećim okolnostima, a ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola poslovnog subjekta. Revizija isto tako uključuje ocjenu primjerenosti računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena koje je definirala uprava, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i čine odgovarajuću osnovu u svrhu izražavanja našeg mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2015. godine, rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Zagreb, 13. travnja 2016.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.³
za reviziju i konzalting
Zagreb, Ulica kneza Lj. Posavskog 31

John Gasparac
Član Uprave

Slaven Kartelo
Ovlašteni revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Ulica kneza Ljudevita Posavskog 31, 10000 Zagreb, Hrvatska
T: +385 (1) 6328 888, F: +385 (1) 6111 556, www.pwc.hr

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine

	<i>Bilješke</i>	2015.	2014.
		'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje	3, 4	1.329.114	1.279.279
Trošak prodanih proizvoda		(1.157.127)	(1.108.688)
Bruto dobit		171.987	170.591
Troškovi prodaje		(48.298)	(55.070)
Administrativni troškovi		(32.119)	(32.850)
Ostali poslovni prihodi		4.666	3.871
Ostali poslovni troškovi		(8.168)	(11.488)
Dobitak iz poslovanja		88.068	75.054
Financijski prihodi	7	1.738	7.698
Financijski rashodi	7	(166)	(2)
Neto financijski prihodi		1.572	7.696
Dobit prije oporezivanja		89.640	82.750
Porez na dobit	8	-	-
Dobit za godinu		89.640	82.750
Ostala sveobuhvatna dobit		-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu		89.640	82.750
Zarada po dionici (kuna)	9	67,46	62,32

Bilješke na stranicama 11 do 54 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2015. godine

	<i>Bilješke</i>	2015. '000 kn	2014. '000 kn
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	<i>10</i>	126.282	129.752
Nematerijalna imovina	<i>11</i>	814	1.296
Zajmovi i potraživanja	<i>12</i>	19.235	19.153
Ulaganja u ovisna društva	<i>13</i>	73	73
Ukupno dugotrajna imovina		<u>146.404</u>	<u>150.274</u>
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	<i>14</i>	19.761	21.128
Potraživanja od kupaca	<i>15</i>	130.219	178.883
Potraživanja od povezanih društava	<i>26(c)</i>	117.472	84.860
Ostala potraživanja	<i>16</i>	3.062	15.119
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	<i>17</i>	53.917	44.080
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda		1.837	1.932
Novac i novčani ekvivalenti	<i>18</i>	218.499	182.106
Ukupno kratkotrajna imovina		<u>544.767</u>	<u>528.108</u>
UKUPNO IMOVINA		<u>691.171</u>	<u>678.382</u>

Bilješke na stranicama 11 do 54 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o financijskom položaju (nastavak)
na dan 31. prosinca 2015. godine

	<i>Bilješke</i>	2015. '000 kn	2014. '000 kn
KAPITAL I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	19(a)	133.165	133.165
Vlastite dionice		(3.434)	(8.462)
Zakonske rezerve	19(c)	6.658	6.658
Zadržana dobit		164.038	198.296
Ukupno kapital i rezerve		300.427	329.657
Dugoročne obveze			
Primanja zaposlenih	22(a)	5.623	5.336
Ostale dugoročne obveze		3.087	4.133
Ukupno dugoročne obveze		8.710	9.469
Kratkoročne obveze			
Obveze prema povezanim društvima	26(c)	74.544	62.755
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	23	130.508	126.106
Rezerviranja	24	9.783	10.001
Odgodeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	25	167.199	140.394
Ukupno kratkoročne obveze		382.034	339.256
Ukupno obveze		390.744	348.725
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		691.171	678.382

Bilješke na stranicama 11 do 54 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama u kapitalu
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine

	Dionički kapital ‘000 kn	Vlastite dionice ‘000 kn Bilješka 19 (b)	Zakonske rezerve ‘000 kn	Zadržana dobit ‘000 kn	Ukupno ‘000 kn
Na dan 1. siječnja 2014. godine	133.165	(9.571)	6.658	539.752	670.004
Promjene u kapitalu za 2014. godinu					
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	82.750	82.750
Raspodijeljena dividenda za 2013. godinu, bilješka 20	-	-	-	(424.897)	(424.897)
Kupnja vlastitih dionica, bilješka 19 (b)	-	(2.768)	-	-	(2.768)
Isplate s temelja dionica, bilješka 22 (b)	-	3.877	-	(3.877)	-
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima, bilješka 22 (b)	-	-	-	4.568	4.568
Ukupno transakcije s vlasnicima	-	1.109	-	(424.206)	(423.097)
Na dan 31. prosinca 2014. godine	133.165	(8.462)	6.658	198.296	329.657
Na dan 1. siječnja 2015. godine	133.165	(8.462)	6.658	198.296	329.657
Promjene u kapitalu za 2015. godinu					
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	89.640	89.640
Raspodijeljena dividenda za 2014. godinu, bilješka 20	-	-	-	(119.593)	(119.593)
Kupnja vlastitih dionica, bilješka 19 (b)	-	(4.062)	-	-	(4.062)
Isplate s temelja dionica, bilješka 22 (b)	-	6.840	-	(6.840)	-
Prodaja vlastitih dionica bilješka 22 (b)	-	2.250	-	(398)	1.852
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima, bilješka 22 (b)	-	-	-	2.933	2.933
Ukupno transakcije s vlasnicima	-	5.028	-	(123.898)	(118.870)
Na dan 31. prosinca 2015. godine	133.165	(3.434)	6.658	164.038	300.427

Bilješke na stranicama 11 do 54 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izvještaj o novčanom toku
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine

	<i>Bilješke</i>	2015.	2014.
		'000 kn	'000 kn
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
<i>Dobit prije oporezivanja</i>		<u>89.640</u>	<u>82.750</u>
Ispravci:			
Amortizacija	10,11	49.528	45.742
Umanjenja vrijednosti i ukidanja		2.739	16.656
Neto povećanje u rezerviranjima		3.916	2.598
Dobitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(231)	(178)
Neto gubitak/(dobitak) od ponovnog vrednovanja financijske imovine		21	(356)
Amortizacija diskonta		(69)	(330)
Prihodi od kamata		(3.811)	(7.254)
Rashodi od kamata	7	166	2
Gubici od tečajnih razlika, neto		2.446	832
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima	6	2.933	4.568
		<u>147.278</u>	<u>145.030</u>
<i>Promjene u obrtnom kapitalu</i>			
Potraživanja		25.670	33.699
Zalihe		1.367	23.551
Obveze		45.684	(23.773)
<i>Novac od poslovnih aktivnosti</i>		<u>219.999</u>	<u>178.507</u>
Plaćene kamate		(165)	(2)
<i>Neto novac od poslovnih aktivnosti</i>		<u>219.834</u>	<u>178.505</u>
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
Primljene kamate		2.936	5.951
Naplata od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		355	193
Kupnja nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine		(50.729)	(45.185)
Depoziti naplaćeni kod financijskih institucija - neto		66	999
Kupnja financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(92.000)	(45.900)
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		82.142	112.000
<i>Neto novac (korišten u)/iz investicijskih aktivnosti</i>		<u>(57.230)</u>	<u>28.058</u>

Bilješke na stranicama 11 do 54 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o novčanom toku (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine

	<i>Bilješke</i>	2015.	2014.
		'000 kn	'000 kn
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti			
Kupnja vlastitih dionica	19(b)	(4.062)	(2.768)
Plaćena dividenda	20	(119.715)	(424.933)
Neto novac korišten u financijskim aktivnostima		(123.777)	(427.701)
Efekt promjene tečaja po novcu i novčanim ekvivalentima		(2.434)	(1.025)
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		36.393	(222.163)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		182.106	404.269
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	18	<u>218.499</u>	<u>182.106</u>

Bilješke na stranicama 11 do 54 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike

Pravna osoba

Ericsson Nikola Tesla d.d. (Društvo) je dioničko društvo osnovano u Hrvatskoj, gdje mu je i registrirano sjedište koje se nalazi na adresi Krapinska 45, 10 000 Zagreb, Republika Hrvatska. Dionice Društva uvrštene su u kotaciju Redovitog tržišta Zagrebačke burze. Uprava je na dan 13. travnja 2016. godine odobrila izdavanje ovih financijskih izvještaja za potrebe odobrenja od strane Nadzornog odbora. Pregled osnovnih računovodstvenih politika Društva naveden je u nastavku.

Primjena

Financijski izvještaji sastavljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija (MSFI). Financijski izvještaji su također u skladu s hrvatskim Zakonom o računovodstvu važećim na dan izdavanja ovih financijskih izvještaja. Ovi su financijski izvještaji prijevod službenih zakonom predviđenih financijskih izvještaja prema MSFI-ju.

Osnove za pripremu

Financijski izvještaji sastavljeni su po načelu povijesnog troška izuzevši financijske instrumente koji su iskazani po fer vrijednosti, a koji uključuju derivativne financijske instrumente i financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane u svim razdobljima predstavljenim u ovim financijskim izvještajima i u skladu su s računovodstvenim politikama korištenim u prethodnoj godini.

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jem zahtijeva od posloводства donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i na iznos objavljene imovine i obveza, prihoda i rashoda. Procjene i povezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim ostalim faktorima za koje se vjeruje da su razumni u određenim okolnostima, a čiji rezultat stvara osnovu pri postupku donošenja prosudbi o knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i obveza, a koje nisu vidljive iz ostalih izvora. Stvarni rezultat može se razlikovati od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke se stalno preispituju. Preispitivanje računovodstvenih procjena priznaje se u razdoblju u kojemu se preispitivanje obavlja, ako ono utječe samo na to razdoblje, ili u razdoblju preispitivanja i budućim razdobljima, ako ono utječe na tekuće i buduća razdoblja. Prosudbe izvršnog posloводства pri primjeni MSFI-ja koji imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje i procjene prikazane su u bilješki 2.

Društvo je sastavilo ove nekonsolidirane financijske izvještaje u skladu s hrvatskim zakonskim propisima. Društvo je također sastavilo konsolidirane financijske izvještaje na dan 31. prosinca 2015. godine i godinu koja je tada završila, u skladu s MSFI za Društvo i njegova ovisna društva (Grupa) koji su odobreni od strane Uprave na dan 13. travnja 2016. godine. U konsolidiranim financijskim izvještajima, ovisna društva (navedena u bilješki 13) kao i sva društva nad kojima Grupa posredno ima više od pola glasačkih prava ili na neki drugi način ima kontrolu nad poslovanjem su u potpunosti konsolidirani. Korisnici ovih nekonsolidiranih financijskih izvještaja trebali bi ih čitati zajedno s konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe na dan 31. prosinca 2015. godine i godinu koja je tada završila u svrhu dobivanja cjelokupnih informacija o financijskom položaju Grupe, rezultatima njenog poslovanja i promjenama financijskog stanja Grupe u cjelini.

Neograničenost vremena poslovanja

Nakon preispitivanja, izvršno posloводство realno očekuje da Društvo ima adekvatne resurse za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Društvo stoga i dalje usvaja pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja u pripremi financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja

(a) Standardi i tumačenja koji su primijenjeni i na snazi

Društvo je za svoje izvještajno razdoblje koje započinje 1. siječnja 2015. godine usvojilo sljedeće nove i dopunjene MSFI-je koje je odobrila Europska unija i koji su relevantni za financijske izvještaje Društva:

- Godišnja poboljšanja za izvještajni ciklus od 2010. do 2012. godine sastoje se od promjena na sedam standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16 i MRS 28 te MRS 24).
- Godišnja poboljšanja za izvještajni ciklus od 2011. do 2013. godine sastoje se od promjena na četiri standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40).
- Planovi definiranih primanja: doprinosi zaposlenika - dodaci MRS-u 19

Usvajanje ovih poboljšanja nije imalo utjecaja na tekuće razdoblje kao ni na prethodna razdoblja te vjerojatno neće imati utjecaja na buduća razdoblja.

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni, ali još nisu na snazi

Objavljeno je nekoliko novih standarda i dodataka MSFI-ju te smjernica Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC) koji još nisu na snazi za izvještajna razdoblja koja završavaju 31. prosinca 2015. godine i koje Društvo nije ranije usvojilo. Ne očekuje se da će ove promjene imati značajan utjecaj na buduće financijske izvještaje Grupe, osim sljedećih standarda:

MSFI 9 Financijski instrumenti i povezani dodaci raznim drugim standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine)

MSFI 9 regulira klasifikaciju, mjerenje i prestanak priznavanja financijske imovine i financijskih obveza i uvodi nova pravila za računovodstvo zaštite. U prosincu 2014. godine, Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde unio je daljnje promjene u pravila klasifikacije i mjerenja te je uveo novi model umanjenja vrijednosti. Uvođenjem ovih promjena, MSFI 9 je sada dovršen.

Uprava Društva je procijenila sljedeće moguće efekte primjene novog standarda MSFI 9 na svoje financijske izvještaje:

- Nakon promjena koje je IASB odobrio srpnju 2014. godine Društvo više ne očekuje da će nova pravila o klasifikaciji, mjerenju i prestanku priznavanja imati utjecaj na njihovu financijsku imovinu i obveze.
- Iako Društvo tek mora provesti detaljnu procjenu dužničkih instrumenata trenutno klasificiranih kao financijska imovina raspoloživa za prodaju, procjenjuje se da bi oni mogli ispunjavati uvjete za klasifikaciju po fer vrijednosti u ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) uzevši u obzir trenutni poslovni model korišten za tu imovinu. Stoga neće biti promjena u iskazivanju ove imovine.
- Također neće biti nikakvog učinka na iskazivanje financijskih obveza Društva budući da novi zahtjevi isključivo utječu na iskazivanje financijskih obveza koje su priznate po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, a Društvo nema takvih obveza.
- Novim pravilima zaštite računovodstvo zaštite u većoj je mjeri usklađeno s praksom upravljanja rizikom Društva. U pravilu će primjena računovodstva zaštite u budućnosti biti lakša jer se standardom uvodi pristup koji je više utemeljen na načelima. Novim se standardom također uvode prošireni zahtjevi objavljivanja i promjene u prezentiranju.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni, ali još nisu na snazi (nastavak)

- Novi model umanjenja vrijednosti jest model očekivanog kreditnog gubitka (ECL) koji može dovesti do ranijeg priznavanja kreditnih gubitaka.
- Društvo još nije procijenilo utjecaj novih pravila na svoje instrumente zaštite i rezerviranja za umanjenje vrijednosti.

Uprava će navedeni standard usvojiti s datumom stupanja na snagu i nakon usvajanja od strane Europske unije.

MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima i povezani dodaci raznim drugim standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine)

Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde izdao je novi standard za priznavanje prihoda. On će zamijeniti MRS 18 koji pokriva ugovore za robu i usluge i MRS 11 koji pokriva ugovore o izgradnji.

Novi standard temelji se na načelu da se prihodi priznaju kada se kontrola nad dobrima ili uslugama prenosi na kupca – tako da pojam kontrole zamjenjuje postojeći pojam rizika i koristi.

Neke ključne promjene u odnosu na sadašnju praksu su sljedeće:

- vi paketi roba ili usluga koje se razlikuju trebaju se zasebno priznavati, te je sve popuste i rabate na ugovornu cijenu potrebno alocirati na zasebne elemente;
- prihodi se mogu priznati ranije nego prema sadašnjim standardima ako naknada varira iz bilo kojeg razloga (kao npr. za poticaje, rabate, naknade za dobro izvođenje posla, autorske naknade, postizanje željenog ishoda itd.) – minimalni iznosi moraju se priznati ako ne postoji značajan rizik od ukidanja;
- trenutak u kojem se prihodi mogu priznavati može se promijeniti: dio prihoda koji se priznaje u trenutku kada je ugovor pri završetku možda će se morati priznavati tijekom trajanja ugovora i obrnuto;
- postoje nova posebna pravila o licencama, jamstvima, nepovratnim naknadama koje se unaprijed plaćaju i konsignacijskim aranžmanima; te
- postoji povećani opseg objava.

Subjekti će moći birati između potpune retroaktivne primjene ili buduće primjene s dodatnim objavama.

Uprava Društva trenutno procjenjuje utjecaj novih pravila MSFI-ja 15 i utvrdila je sljedeća područja koja će vjerojatno biti pogođena:

- produžena jamstva koja će se morati iskazati kao zasebne obveze isporuke, što će odgoditi priznavanje dijela prihoda;
- prodaja robe na konsignaciji pri kojoj će priznavanje prihoda ovisiti o prijenosu kontrole umjesto o prijenosu rizika i koristi;
- usluge IT-savjetovanja kod kojih nove smjernice mogu dovesti do utvrđivanja zasebnih obveza isporuke, što bi ponovno moglo utjecati na trenutak u kojem će se prihod priznati; i
- bilančno prezentiranje prava povrata čiji će se bruto iznos morati u budućnosti izračunati iz neta (zasebno priznavanje prava na povrat robe od korisnika i obveze povrata sredstva).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni ali još nisu na snazi (nastavak)

Društvo u ovom trenutku ne može procijeniti utjecaj novih pravila na svoje financijske izvještaje, već će provesti detaljniju procjenu utjecaja u sljedećih dvanaest mjeseci. Uprava će navedeni standard usvojiti s datumom stupanja na snagu i nakon usvajanja od strane Europske unije.

MSFI 16 Najmovi (objavljen u siječnju 2016. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1.siječnja 2019. godine)

Novim se standardom utvrđuju pravila priznavanja, mjerenja, prezentiranja i objave najмова. Kod svih najмова najmoprimac ostvaruje pravo na upotrebu imovine na početku najma, kao i pravo na financiranje ako se najamnina plaća u ratama. Stoga se MSFI-jem 16 ukida klasificiranje najмова u operativne ili financijske najmove, kao što se zahtijevalo MRS-om 17, i umjesto toga uvodi se jedinstveni model računovodstva najmoprimca. Najmoprimci će u računu dobiti i gubitka morati priznati: a) imovinu i obveze za sve najmove duže od 12 mjeseci, osim u slučaju niske vrijednosti odnosno imovine, i b) amortizaciju unajmljene imovine odvojeno od kamate obračunate na obveze za najam. U MSFI-ju 16 u značajnoj se mjeri preuzimaju računovodstveni zahtjevi za najmodavce iz MRS-a 17. Stoga će najmodavci i dalje klasificirati svoje najmove u operativne ili financijske najmove te svaku od te dvije vrste najma iskazuju na drugačiji način. Društvo trenutačno procjenjuje utjecaj izmjena na svoje financijske izvještaje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Funkcionalna valuta i valuta izvještavanja

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su u kunama (kn) koje predstavljaju valutu primarnog ekonomskog okruženja u kojemu Društvo posluje (funkcionalna valuta) te valutu izvještavanja i zaokruženi su na najbližu tisuću. Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2015. godine bio je 6,99180 kuna za jedan američki dolar (2014.: 6,30211 kuna) i 7,63505 kuna za jedan euro (2014.: 7,66147 kuna).

Nekretnine, postrojenja i oprema

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme iskazane su po stvarnoj ili pretpostavljenoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Društvo priznaje, unutar knjigovodstvene vrijednosti stavke nekretnina, postrojenja i opreme, troškove zamjene dijelova određene stavke u trenutku nastanka ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi ugrađene u taj dio pritijecati u Društvo i ako je taj trošak pouzdano mjerljiv. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se kao trošak u razdoblju u kojemu nastaju. Tamo gdje dijelovi nekretnina, postrojenja i opreme imaju različit korisni vijek trajanja, evidentiraju se kao posebne stavke nekretnina, postrojenja i opreme.

Zemljište se ne amortizira. Amortizacija ostale imovine obračunava se linearnom metodom kako bi se troškovi amortizacije rasporedili kroz preostali korisni vijek trajanja imovine. Procijenjeni korisni vijek trajanja imovine prikazan je kako slijedi:

	Korisni vijek trajanja
Zgrade	5 - 30 godina
Postrojenja i oprema	2 -10 godina
Ostalo	5 - 7 godina

Metoda amortizacije, korisni vijek trajanja i preostale vrijednosti preispituju se i usklađuju, ako je potrebno, na svaki datum bilance. Knjigovodstvena vrijednost imovine umanjuje se na nadoknadivu vrijednost u trenutku kada knjigovodstvena vrijednost nadmaši procijenjenu nadoknadivu vrijednost. Dobici i gubici od prodaje utvrđuju se usporedbom primitaka od prodaje s knjigovodstvenom vrijednošću i uključuju se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se početno vodi po trošku ulaganja te naknadno po trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Amortizacija se obračunava linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja nematerijalne imovine. Nematerijalna imovina sastoji se od računalnih programa i amortizira se linearnom metodom kroz 2-4 godine. Troškovi povezani s održavanjem računalnih programa priznaju se kao trošak u trenutku nastajanja.

Umanjenje vrijednosti imovine

Nekretnine, postrojenja i oprema, nematerijalna imovina, financijski instrumenti i potraživanja pregledavaju se radi umanjenja vrijednosti na datum bilance ili kada događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju da knjigovodstvena vrijednost imovine možda nije nadoknadiva. U slučaju kada je knjigovodstvena vrijednost imovine viša od procijenjenog nadoknadivog iznosa, gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za stavke nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine, financijskih instrumenata i potraživanja.

Nadoknadivi iznos nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine je iznos veći od fer vrijednosti imovine umanjene za troškove prodaje ili vrijednosti u upotrebi. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina je grupirana na najnižu razinu za koju je moguće definirati odvojene novčane tokove (jedinice koje stvaraju novac). Pri procjeni vrijednosti u upotrebi, diskontiraju se procijenjeni budući novčani tokovi na njihovu sadašnju vrijednost koristeći diskontiranu stopu prije poreza koja reflektira tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za imovinu ili jedinice koje stvaraju novac. Umanjena nefinancijska imovina pregledava se zbog mogućeg ukidanja umanjenja na svaki datum izvještavanja. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se ukoliko se promijene korištene procjene određivanja nadoknadivog iznosa te ukoliko knjigovodstvena vrijednost imovine nije veća od knjigovodstvene vrijednosti koja bi se trebala odrediti, umanjena za amortizaciju, da nije bilo gubitaka od umanjenja imovine.

Nadoknadivi iznos potraživanja po amortiziranom trošku izračunava se kao sadašnja vrijednost očekivanih budućih novčanih tokova, diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom svojstvenom određenoj imovini. Na svaki datum bilance Društvo procjenjuje postoje li objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti financijske imovine ili grupe financijskih sredstava. Vrijednost financijske imovine ili grupe financijskih sredstava je umanjena te do gubitaka od umanjenja vrijednosti dolazi ako, i samo ako, postoje objektivni dokazi umanjenja vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastupili nakon početnog priznavanja imovine ('događaj nastanka gubitka') i ako taj događaj (ili događaji) nastanka gubitka ima utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove financijske imovine ili grupe financijskih sredstava koja se može pouzdano procijeniti.

Dokazi o umanjenju mogu uključivati naznake da dužnici ili grupa dužnika prolazi kroz značajne financijske poteškoće, da dolazi do neizvršenja ili propusta u plaćanju kamata ili glavnice, da postoji vjerojatnost stečaja ili druge financijske reorganizacije te ako dostupni podaci ukazuju na to da postoji mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova, kao što su promjene u dospjećima ili ekonomskim uvjetima koji su povezani s neplaćanjem.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Umanjenje vrijednosti imovine (nastavak)

Za kategoriju zajmova i potraživanja, iznos gubitka se mjeri kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova (isključujući buduće kreditne gubitke koji nisu nastali) diskontiranih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi financijske imovine. Knjigovodstvena vrijednost imovine se smanjuje, a iznos gubitka priznaje se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka. Ako kredit ili ulaganje koje se drži do dospjeća ima promjenjivu kamatnu stopu, diskontirana stopa za mjerenje gubitka od umanjenja vrijednosti predstavlja važeću efektivnu kamatnu stopu koja je određena ugovorom. U svrhu praktičnosti, Društvo može mjeriti umanjenje vrijednosti na temelju fer vrijednosti instrumenta koristeći postojeću tržišnu cijenu.

Ukoliko se u naknadnim razdobljima iznos umanjenja vrijednosti smanji i ukoliko se to smanjenje može objektivno povezati s događajem nakon priznavanja umanjenja vrijednosti (kao što je poboljšanje dužnikova kreditnog rejtinga), ukidanje prethodno priznatog gubitka od umanjenja vrijednosti priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Kratkotrajna potraživanja se ne diskontiraju. Nadoknadivi iznos financijske imovine je iznos neto prodajne cijene pojedine imovine ili njezine vrijednosti u upotrebi, ovisno o tome koji je iznos viši.

Gubitak od umanjenja vrijednosti ulaganja koja se drže do dospjeća i potraživanja se ukida ako se naknadno povećanje nadoknadivog iznosa može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti.

Financijski instrumenti

Društvo klasificira svoje financijske instrumente u sljedeće kategorije: financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, zajmovi i potraživanja, financijska imovina raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže do dospjeća. Klasifikacija ovisi o svrsi zbog koje su financijski instrumenti stečeni. Izvršno posloводство određuje klasifikaciju financijskih instrumenata nakon početnog priznavanja i ponovno provjerava tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka sadrže dvije potkategorije: "financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja" i oni koje je posloводство početno definiralo kao financijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijski instrumenti klasificiraju se u ovu kategoriju ako su stečeni zbog namjere kratkoročnog ostvarivanja prihoda te su dio kratkotrajne imovine. Oni uključuju i derivativne financijske instrumente koji nisu kvalificirani kao računovodstvo zaštite. Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju dužničke i vlasničke vrijednosnice i ulaganja u investicijske fondove.

Zajmovi i potraživanja obuhvaćaju svu nederivativnu financijsku imovinu s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu, osim one koju Društvo namjerava prodati odmah ili u kratkom roku, a koja se definira po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili kao raspoloživa za prodaju. Ova kategorija uključuje dugotrajna potraživanja i depozite kod financijskih institucija.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Financijski instrumenti s fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim dospeljećem koje Društvo ima namjeru i mogućnost držati do dospeljeća klasificiraju se kao ulaganja koja se drže do dospeljeća. Svi ostali financijski instrumenti klasificiraju se kao raspoloživi za prodaju. Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, ulaganja koja se drže do dospeljeća i financijska imovina koja je raspoloživa za prodaju, priznaju se na datum trgovanja, odnosno datum na koji se Društvo obvezuje kupiti ili prodati instrument. Zajmovi i potraživanja te ostale financijske obveze priznaju se kada su preneseni na Društvo.

Financijska imovina početno se vrednuje po fer vrijednosti dane naknade, uvećane za transakcijske troškove za svu financijsku imovinu koja se ne vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka početno se priznaju po fer vrijednosti, a transakcijski se troškovi rashoduju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Nakon početnog priznavanja, sva financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te financijska imovina raspoloživa za prodaju, vrednuju se po fer vrijednosti, bez umanjenja za iznos transakcijskih troškova koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja. Financijska imovina raspoloživa za prodaju, čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi, vrednuje se po trošku stjecanja, koji uključuje transakcijske troškove, te smanjuje za umanjenje vrijednosti

Fer vrijednost financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te raspoloživih za prodaju temelji se na njihovoj kotiranoj tržišnoj cijeni na datum bilance, bez umanjenja za transakcijske troškove. Fer vrijednost derivativnih instrumenata za koje ne postoji organizirano tržište utvrđuje se po iznosu koji bi Društvo primilo ili platilo da raskine ugovor na datum bilance. Realizirani i nerealizirani dobiti i gubici od promjene fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju u kojemu nastaju.

Promjene fer vrijednosti monetarnih vrijednosnica denominiranih u stranoj valuti, a koje su klasificirane kao raspoložive za prodaju, analizirane su između tečajnih razlika proizašlih iz promjena amortiziranog troška vrijednosnice i ostalih promjena u neto knjigovodstvenoj vrijednosti vrijednosnice. Tečajne razlike priznaju se u računu dobiti i gubitka, a ostale promjene knjigovodstvene vrijednosti priznaju se u kapitalu i rezervama. Promjene fer vrijednosti ostalih monetarnih vrijednosnica koje su klasificirane kao raspoložive za prodaju i nemonetarnih vrijednosnica koje su klasificirane kao raspoložive za prodaju, priznaju se u kapitalu i rezervama. Kada se vrijednosnica raspoloživa za prodaju otuđi ili umanju, akumulirane promjene fer vrijednosti priznate u kapitalu i rezervama uvrstavaju se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti kao "dobici i gubici od vrijednosnica raspoloživih za prodaju".

Kamata od vrijednosnica raspoloživih za prodaju izračunata primjenom metode efektivne kamatne stope priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Dividende od vlasničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kada Društvo stekne pravo na primanje plaćanja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Društvo prestaje priznavati financijsku imovinu kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima te financijske imovine, odnosno kada su prava ostvarena, dospjela ili predana. Financijska obveza prestaje se priznavati kada ta financijska obveza prestane postojati. Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, financijska imovina raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže do dospeljeća prestaju se priznavati, dok se potraživanja od kupaca koja se na njih odnose priznaju od dana kada je Društvo pristalo otuđiti imovinu. Društvo koristi specifičnu identifikacijsku metodu određivanja dobitka ili gubitka od prestanka priznavanja. Zajmovi i potraživanja prestaju se priznavati u trenutku kada je Društvo prenijelo svoja prava. Ostale financijske obveze prestaju se priznavati kada je ugovorena obveza Društva otkazana, poništena ili istekla.

Društvo ulaže u derivativne financijske instrumente kako bi se ekonomski zaštitilo od izloženosti tečajnom riziku koji proizlazi iz poslovnih aktivnosti. Računovodstvo zaštite nije se primjenjivalo te su derivativni instrumenti priznati kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja. Derivativni instrumenti početno se vrednuju po inicijalnoj fer vrijednosti, dok se troškovi transakcije priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, a nakon početnog priznavanja iskazuju se po fer vrijednosti. Dobici i gubici od ponovnog vrednovanja fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka. Fer vrijednost terminskog ugovora je kotirana cijena na datum bilance koja predstavlja sadašnju vrijednost kotirane terminske cijene.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja se početno priznaju po fer vrijednosti dane naknade, i vode se po amortiziranom trošku, koristeći metodu efektivne kamatne stope. Potraživanja se svode na procijenjenu ostvarivu vrijednost putem rezerviranja za umanjene vrijednosti.

Ugovori o pružanju usluga proizvodnje u tijeku prikazuju se po trošku uvećanom za ostvarenu dobit do datuma prikazivanja, umanjenom za rezerviranja za buduće gubitke te umanjenom za fakturiranje dugoročnih ugovora koje je u tijeku. Trošak uključuje ukupne izdatke koji su direktno vezani uz određeni projekt i alokaciju fiksnih i varijabilnih indirektnih troškova koji su nastali tijekom ugovorenih aktivnosti Društva na temelju planiranih vrijednosti.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac uključuje novac u bankama i gotovinu. Novčani ekvivalenti uključuju depozite po viđenju i oročene depozite s dospeljećem do tri mjeseca.

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze početno se priznaju po fer vrijednosti, a nakon toga vrednuju po amortiziranom trošku nabave uz korištenje metode efektivne kamatne stope.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Zalihe

Zalihe se iskazuju po vrijednosti troška nabave ili neto ostvarive vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu tijekom redovnog poslovanja, umanjenu za procijenjene troškove do završetka i troškove prodaje. Trošak ostalih zaliha temelji se na metodi FIFO (First In First Out) i uključuje troškove nastale prilikom nabave zaliha i dovođenja istih na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Proizvodne zalihe uključuju materijal, rad i indirektno troškove te troškove nastale prilikom kupnje zaliha i dovođenja istih na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Zalihe koje imaju spori obrtaj i zastarjele zalihe svedene su na procijenjenu ostvarivu vrijednost.

Dionički kapital

Dionički kapital iskazan je u kunama po nominalnoj vrijednosti.

Vanjski troškovi koji se mogu izravno pripisati izdavanju novih redovnih dionica ili opcija odbijaju se od dioničke glavnice umanjeno za sve povezane poreze. Ako društvo kupuje vlastite dionice, plaćena naknada, uključujući sve izravno pripadajuće troškove transakcije (umanjene za porez na dobit), umanjuje dioničku glavnice koja se može pripisati dioničarima Društva sve do povlačenja dionica ili njihova ponovnog izdavanja. Kada se takve redovne dionice kasnije ponovno izdaju, svaka primljena naknada, umanjena za sve izravno pripadajuće troškove transakcije kao i učinke poreza na dobit, uključena je u glavnice koja se može pripisati dioničarima Društva.

Porez na dobit

Porez na dobit za razdoblje temelji se na oporezivoj dobiti financijske godine i sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, osim kada se odnosi na stavke koje se priznaju direktno u kapitalu i rezervama pa se u tom slučaju priznaje u kapitalu i rezervama. Iznos poreza na dobit za tekuću godinu obračunava se na temelju poreznog zakona koji je na dan bilance na snazi ili se djelomično primjenjuje u zemljama u kojima Društvo i njegova ovisna društva posluju i ostvaruju oporezivu dobit. Uprava povremeno procjenjuje pojedine stavke u poreznim prijavama s obzirom na situacije u kojima su primjenjive porezne odredbe podložne tumačenju, te razmatra formiranje rezerviranja, gdje je to prikladno, na temelju očekivanog iznosa koji treba platiti Poreznoj upravi.

Odgođeni porezi priznaju se metodom bilančne obveze na privremene razlike između porezne osnovice imovine i obveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti u financijskim izvještajima. Međutim, odgođeni se porez ne priznaje ako proizlazi iz početnog priznavanja imovine ili obveze u transakciji koja nije poslovno spajanje, a koja u vrijeme transakcije ne utječe na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit (porezni gubitak). Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju, te se u bilanci iskazuju kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obveze. Odgođena porezna imovina priznaje se kada je vjerojatno da će se ostvariti dostatna oporeziva dobit za korištenje odgođene porezne imovine. Na svaki datum bilance Društvo ponovno procjenjuje nepriznatu odgođenu poreznu imovinu i knjigovodstvenu vrijednost odgođene porezne imovine.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Porez na dobit (nastavak)

Odgođena porezna imovina odražava neto porezne učinke privremenih razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u svrhu financijskog izvještavanja te iznosa koji se koriste u svrhu poreza na dobit. Odgođena porezna imovina i obveze mjere se poreznim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje da će te privremene razlike biti nadoknađene ili podmirene na temelju poreznih stopa koje su na snazi ili se djelomično primjenjuju na datum bilance.

Mjerenje odgođene porezne obveze i odgođene porezne imovine odražava porezne efekte prilikom nadoknade ili podmirenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a koje Društvo očekuje na datum bilance.

Strana valuta

Transakcije u stranoj valuti preračunate su u kune primjenom tečaja na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze u stranoj valuti na dan bilance preračunate su u kune po tečaju koji se primjenjuje na datum bilance. Tečajne razlike proizašle iz promjene tečaja evidentiraju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Nemonetarna imovina i obveze izražene u stranoj valuti po fer vrijednosti pretvorene su u kune prema tečaju koji se primjenjuje na datum utvrđivanja vrijednosti. Nemonetarna imovina te stavke koje se mjere po „povijesnom trošku u stranoj valuti“ ponovno se ne preračunavaju.

Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje predstavljaju vrijednost proizvoda koji se prodaju i usluga koje se pružaju kupcima tijekom razdoblja, isključujući porez na dodanu vrijednost, diskonte i rabate. Prihodi se priznaju uzimajući u obzir sve značajne ugovorne uvjete kada je proizvod isporučen ili usluga obavljena, kada je došlo do prijenosa rizika, kada je iznos prihoda fiksni ili odrediv, te kada je naplata prilično sigurna. Specifični kriteriji izvršavanja i prihvaćanja ugovora mogu utjecati na vrijeme priznavanja i iznose priznatih prihoda.

Društvo koristi 3 glavne vrste ugovora s krajnjim kupcima:

- **Ugovori o isporukama:** Ugovori o isporuci proizvoda ili kombinacije proizvoda koji čine cjelokupnu ili djelomičnu mrežu te isporuka samostalnih proizvoda. Srednji i veliki ugovori o isporukama uglavnom uključuju višestruke elemente. Takvi elementi uglavnom predstavljaju standardizirane tipove opreme ili softvera te usluga kao što su usluge izgradnje mreže.
Prihodi se priznaju kada se rizici i koristi prenesu na kupca, što je u pravilu utvrđeno u ugovornim uvjetima trgovanja. Kod ugovora o isporukama koji imaju višestruke elemente, prihodi se alociraju na svaki element na temelju relativnih fer vrijednosti.
- **Ugovori o izgradnji:** Ugovori u kojima Društvo kupcu isporučuje cjelokupnu mrežu koja se uglavnom temelji na novoj tehnologiji ili ima komponente koje su izrađene specijalno za kupca.
Prihodi od ugovora o izgradnji priznaju se po stupnju dovršenosti koristeći metodu ugovorne dinamike izvršenja poslova ili metodu nastalih troškova. Svaki dugotrajni ugovor o izgradnji procjenjuje se zasebno i iskazuje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti priznavanjem prihoda i povezanih troškova u skladu s aktivnostima iz ugovora.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Priznavanje prihoda (nastavak)

- Ugovori o obavljanju usluga: Ugovori za razne usluge kao što su izobrazba, konzultantske usluge, projektiranje, montaža i upravljane usluge ugovorene temeljem višegodišnjih ugovora. Prihodi se općenito priznaju kada su usluge obavljene. Prihodi za ugovore o obavljanju usluga s fiksnim cijenama koji pokrivaju duže razdoblje priznaju se linearno tijekom trajanja ugovora.

Većina proizvoda i usluga Društva prodaje se temeljem ugovora o isporukama koji uključuju višestruke elemente kao što su bazne stanice, kontroleri baznih stanica, komutacijski centri za pokretne komunikacije, usmjernici, mikrovalni linkovi, razni softverski proizvodi te s njima povezane usluge montaže i integracije. Takvi ugovorni elementi općenito imaju zasebne cijene iskazane po artiklima koje se nalaze u cjenicima dogovorenim s pojedinim kupcima.

Profitabilnost pojedinih ugovora procjenjuje se periodično, a rezerviranje za procijenjene gubitke utvrđuje se u trenutku kada se pojavi mogućnost nastanka gubitka.

Primanja zaposlenih

a) Dugoročna primanja za godine rada

Društvo dodjeljuje zaposlenicima jubilarne nagrade i jednokratnu nagradu za umirovljenje. Obveza i trošak ovih naknada određuju se koristeći metodu projekcije kreditne jedinice. Metoda projekcije kreditne jedinice uzima svako razdoblje provedeno u službi kao ostvarivanje prava na dodatnu jedinicu naknade i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Obveza se izračunava kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova koristeći diskontnu stopu koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice kojima su valuta i uvjeti u skladu s valutom i utvrđenim uvjetima obveze za primanja.

b) Isplate s temelja dionica

Društvo koristi plan nadoknade vlasničkim instrumentima i temeljem dionica koji omogućava dodjelu dionica zaposlenicima Društva. Fer vrijednost primljenih usluga od zaposlenih u zamjenu za dodijeljene dionice Društva priznaje se kao trošak uz prateće povećanje kapitala. Fer vrijednost se određuje na datum dodjele i raspoređuje na razdoblje tijekom kojeg zaposlenik ima bezuvjetno pravo na dionice. Ukupan iznos troška, koji se priznaje kroz razdoblje stjecanja prava, određuje se u odnosu na fer vrijednost dodijeljenih dionica. Na svaki datum bilance Društvo pregledava procjene broja dionica čija se dodjela očekuje. Društvo priznaje utjecaj izmjene originalne procjene, ukoliko do nje dođe, u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, uz prateću promjenu u kapitalu i rezervama. Kada se raspoređuju nakon razdoblja stjecanja prava, vlastite se dionice obračunavaju po prosječnom trošku kupnje i izdvajaju iz zadržane dobiti.

c) Planovi za bonuse

Društvo priznaje obvezu i trošak za bonuse u obliku rezerviranja kada postoji ugovorna obveza ili praksa iz prošlosti na temelju koje je nastala izvedena obveza.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Rezerviranja

Rezerviranje je potrebno napraviti onda kada Društvo ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i vjerojatno je da će (tj. vjerojatnije nego da neće) podmirenje obveza zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima, a iznos obveze može se utvrditi pouzdanom procjenom. Rezerviranja se analiziraju na datum bilance uz odgovarajuće ispravke vrijednosti kako bi se iskazala najbolja moguća procjena. Najznačajnija rezerviranja u financijskim izvještajima su rezerviranja troškova za izdane garancije, obračunate penale i sudske tužbe. Ako je efekt na poslovanje značajan i ako se očekuje da će obveza biti podmirena u razdoblju dužem od 12 mjeseci, rezerviranja se formiraju na temelju smanjenja očekivanih budućih novčanih tokova po stopi prije oporezivanja koja odražava trenutne tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i, po potrebi, rizik specifičan za tu obvezu. Rezerviranje za garancije priznaje se kada su ugovoreni proizvodi ili usluge prodani. Rezerviranje se temelji na povijesnim podacima o garancijama stavljajući u odnos sve moguće ishode i s njima povezane vjerojatnosti. Iznos rezerviranja povećava se u svakom razdoblju da se odrazi proteklo vrijeme. Ovo se povećanje prikazuje kao rashod od kamata.

Neto financijski prihodi

Prihodi od kamata priznaju se koristeći metodu efektivne kamatne stope. Kada je vrijednost zajmova i potraživanja umanjena, Društvo umanjuje knjigovodstvenu vrijednost potraživanja na njegovu nadoknadivu vrijednost, što predstavlja procijenjenu vrijednost očekivanih novčanih tokova diskontiranih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi instrumenta. Ravnomjerno ukidanje diskonta u budućim razdobljima priznaje se kao prihod od kamata. Prihodi od kamata od zajmova i potraživanja čija je vrijednost umanjena, priznaju se koristeći metodu originalne efektivne kamatne stope.

Izveštavanje po segmentima

Poslovni segmenti prikazuju se u skladu s internim izvještajima koji se dostavljaju glavnom donositelju poslovnih odluka. Utvrđeno je da je glavni donositelj poslovnih odluka, koji je odgovoran za alokaciju resursa i ocjenu poslovanja segmenata, Uprava Društva koja donosi strateške odluke.

Uzeti zajmovi

Uzeti zajmovi početno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. U budućim razdobljima, uzeti zajmovi iskazuju se po amortiziranom trošku; sve razlike između primitaka (umanjenih za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja trajanja zajma, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Najmovi

Najmovi u kojima Društvo snosi sve rizike i koristi vlasništva klasificiraju se kao financijski najmovi. Nakon početnog priznavanja, imovina u najmu iskazuje se u iznosu koji odgovara njegovoj fer vrijednosti ili sadašnjoj vrijednosti minimalnog plaćanja najma, ovisno o tome koja je niža. Nakon početnog priznavanja, imovina se iskazuje u skladu s računovodstvenom politikom koja se primjenjuje za tu vrstu imovine iako razdoblje trajanja amortizacije ne smije biti duže od razdoblja trajanja najma.

Najmovi u kojima je znatan dio rizika i koristi vlasništva na strani najmodavca razvrstani su kao operativni najmovi te kod takvih ugovora unajmljena imovina nije iskazana u bilanci najmprimca. Plaćanja po osnovi operativnih najмова se (bez uključenih poticaja od strane najmodavca) iskazuju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prema pravocrtnoj metodi tijekom trajanja operativnog najma.

Raspodjela dividende

Raspodjela dividendi dioničarima Društva priznaje se kao obveza u financijskim izvještajima u razdoblju u kojemu su dividende odobrene od strane dioničara Društva.

Ulaganje u ovisna društva

Ulaganja u ovisna društva i zajedničke pothvate u kojima Društvo posjeduje više od pola glasačkih prava ili na neki drugi način ima kontrolu nad poslovanjem iskazuju se po trošku udjela umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti, ako postoje. Godišnje se provjerava postojanje mogućeg umanjenja troška ulaganja kada događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknadiva. Ulaganja u ovisna društva za koja je iskazan gubitak od umanjenja vrijednosti, provjeravaju se na svaki datum izvještavanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti.

Prihodi od dividendi priznaju se kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende.

Državne potpore

Državne potpore priznaju se po fer vrijednosti kada postoji razumna razina sigurnosti da će potpora biti primljena i da će Društvo poštivati sve pripadajuće uvjete.

Državne potpore koje se odnose na troškove odgađaju se i priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja potrebnog da se usklade s troškovima koje moraju nadoknaditi.

Državne potpore koje se odnose na nekretnine, postrojenja i opremu uključene su u dugoročne obveze kao odgođene državne potpore i knjiže se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti na pravocrtnoj osnovi tijekom očekivanog vijeka trajanja povezane imovine te iskazuju unutar „ostalih prihoda“.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

2 Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

Računovodstvene procjene i prosudbe redovito se pregledavaju, a temelje se na povijesnom iskustvu i ostalim čimbenicima uključujući očekivani tijek budućih događaja koji se može razumno pretpostaviti u postojećim okolnostima. Društvo stvara procjene i pretpostavke o budućnosti. Nastale računovodstvene procjene će, prema definiciji, rijetko biti jednake stvarnom rezultatu. Procjene i pretpostavke kod kojih postoji značajan rizik uzrokovanja materijalnih usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza unutar iduće financijske godine, opisane su u nastavku.

(a) Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja

Društvo pregledava svoja potraživanja radi procjene umanjenja vrijednosti na mjesečnoj osnovi. Tijekom procjene priznavanja umanjenja vrijednosti u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, Društvo procjenjuje postoje li vidljivi podaci koji ukazuju na postojanje mjerljivog umanjenja budućih novčanih tokova portfelja zajmova i potraživanja prije ustanovljavanja umanjenja vrijednosti pojedinog zajma ili potraživanja u navedenom portfelju. Ovi dokazi mogu uključivati vidljive podatke koji ukazuju na postojanje nepovoljne promjene u platežnom statusu zajmoprimatelja unutar grupe, nacionalnih ili lokalnih ekonomskih uvjeta uzajamno povezanih s parametrima važnim za imovinu unutar Grupe.

(b) Priznavanje odgođene porezne imovine

Odgođena porezna imovina predstavlja iznose poreza na dobit koji su nadoknadivi na temelju budućih odbitaka oporezive dobiti. Odgođena porezna imovina priznaje se do visine poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti ostvareni. Prilikom utvrđivanja buduće oporezive dobiti i iznosa poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti ostvareni u budućnosti, izvršno posloводство donosi prosudbe i izrađuje procjene na temelju oporezive dobiti iz prethodnih godina i očekivanja budućih prihoda za koje se smatra da su razumni u postojećim okolnostima. S obzirom na činjenicu da Društvo koristi porezne olakšice za istraživanja, koje su više od oporezive dobiti, nema odgođene porezne imovine koja je priznata u financijskim izvještajima.

(c) Ugovori o uslugama

Društvo je sklopilo nekoliko ugovora o uslugama spojivši značajke i elemente drugih ugovora za koje je izvršno posloводство koristilo procjene kod određivanja odgovarajućeg računovodstvenog tretmana. Za određene ugovore o uslugama koje Društvo također financira, prihodi od prodaje i financijski prihodi prikazuju se zasebno. Financijski prihodi priznaju se upotrebom efektivne kamatne stope tijekom vijeka trajanja ugovora.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Prihodi od prodaje

	2015. ‘000 kn	2014. ‘000 kn
Prihodi od prodaje proizvoda	278.901	396.417
Prihodi od prodaje usluga	1.050.213	882.862
	<u>1.329.114</u>	<u>1.279.279</u>

4 Izvještavanje po segmentima

Društvo je odredilo poslovne segmente na temelju izvještaja koje redovito pregledava Uprava, a koristi ih za donošenje strateških odluka. Uprava procjenjuje rezultate poslovnih segmenata na temelju mjerenja usklađene dobiti iz poslovanja. Osnova za mjerenje isključuje učinke dobitaka/gubitaka od tečajnih razlika u operativnom poslovanju te administrativne troškove.

Pri utvrđivanju poslovnih segmenata, Društvo je vodilo računa o tržištu i vrsti kupaca kojima su njegovi proizvodi namijenjeni, o distribucijskim kanalima prodaje kao i o zajedničkim obilježjima tehnologija te istraživanja i razvoja. Rezultati po segmentima, imovina i obveze uključuju stavke koje su izravno rasporedive na pojedine segmente te one čija se raspodjela može razumno utvrditi.

U cilju što boljeg prikaza poslovnog usmjerenja i lakše usporedivosti s Ericssonovom grupom, utvrđena su tri poslovna segmenta:

- Mreže uključuju proizvode i rješenja za širokopojasni pristup pokretnim i nepokretnim mrežama te jezgrene i prijenosne mreže.
- Profesionalne usluge uključuju upravljane usluge, konzalting i integraciju sustava, podršku kupcima te usluge izgradnje mreže.
- Rješenja podrške pružaju rješenja za podršku poslovanju i aplikacije.

U ovoj su bilješci prikazani prihodi od kupaca utvrđeni na razini zemljopisnih segmenata. Sva imovina Društva nalazi se u Republici Hrvatskoj.

	2015. ‘000 kn	2014. ‘000 kn
Prihodi od prodaje na domaćem tržištu	292.938	333.685
Prihodi od prodaje u Rusiji, Bjelorusiji, Kazahstanu, Gruziji, Moldaviji, Uzbekistanu i Armeniji	58.173	138.366
Prihodi od prodaje Ericssonu, bilješka 26 (a)	821.946	628.029
Prihodi od prodaje u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i na Kosovu	141.599	172.023
Ostali prihodi od prodaje na inozemnim tržištima	14.458	7.176
	<u>1.329.114</u>	<u>1.279.279</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

4 Izvještavanje po segmentima (nastavak)

	Mreže		Profesionalne usluge		Rješenja podrške		Neraspoređeno		Ukupno	
	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje	590.282	676.645	695.670	564.935	43.162	37.699	-	-	1.329.114	1.279.279
Dobitak/(gubitak) iz poslovanja	32.649	38.388	81.678	67.896	4.654	763	(30.913)	(31.993)	88.068	75.054
Financijski prihodi									1.738	7.698
Financijski rashodi									(166)	(2)
Dobit prije oporezivanja									89.640	82.750
Porez na dobit									-	-
Dobit za godinu									89.640	82.750

Prihodi od otprilike 821.502 tisuće kuna (2014.: 583.711 tisuća kuna) ostvaruju se od kupaca čiji pojedinačni prihodi čine 10 posto ili više ukupnih prihoda Društva, te se isti ostvaruju u sva tri segmenta.

5 Troškovi po vrsti

	2015.	2014.
	'000 kn	'000 kn
Promjene po ugovorenoj proizvodnji u tijeku (bilješka 14)	1.379	30.214
Roba i usluge ^{(1) (2)}	641.020	598.907
Troškovi osoblja (bilješka 6)	561.736	528.710
Amortizacija (bilješke 10, 11)	49.528	45.742
	<u>1.253.663</u>	<u>1.203.573</u>

¹⁾ Uključujući troškove revizije od 370 tisuća kuna (2014.: 385 tisuća kuna)

²⁾ Roba i usluge ne uključuju utjecaj reklasifikacije ostalih prihoda i ostalih operativnih troškova u troškove roba i usluga u iznosu od 16.119 tisuća kuna (2014.: 6.965 tisuće kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

6 Troškovi osoblja

	2015.	2014.
	'000 kn	'000 kn
Neto plaće	290.027	253.128
Porezi i doprinosi	241.857	248.014
Ostali troškovi osoblja	26.919	23.000
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima (bilješka 22 (b))	2.933	4.568
	<u>561.736</u>	<u>528.710</u>

Ostali troškovi osoblja uglavnom se odnose na trošak transporta i troškove s osnove isplate regresa.

Troškovi osoblja uključuju 87,164 tisuće kuna (2014.: 84.972 tisuće kuna) definiranih doprinosa za mirovinsko osiguranje uplaćenih ili obračunatih za plaćanje obveznim mirovinskim fondovima. Doprinosi se izračunavaju na temelju postotka bruto plaće zaposlenika (Bruto I).

Troškovi osoblja uključuju i 5.550 tisuća kuna (2014.: 2.046 tisuća kuna) za otpremnine isplaćene zaposlenicima zbog prijevremenog umirovljenja kao što je navedeno u bilješci 24, Rezerviranja.

Na dan 31. prosinca 2015. godine broj zaposlenih bio je 1,933 (2014.: 1.807).

7 Financijski prihodi i rashodi

Financijski prihodi

	2015.	2014.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od kamata (bilješka 7 (a))	3.811	6.771
Neto dobiti od ponovnog vrednovanja financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (bilješka 7 (b))	99	374
Amortizacija diskonta	69	330
Neto (gubitak)/dobitak od tečajnih razlika	(2.241)	223
	<u>1.738</u>	<u>7.698</u>

Financijski rashodi

	2015.	2014.
	'000 kn	'000 kn
Rashodi od kamata	166	2
	<u>166</u>	<u>2</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

7 Financijski prihodi i rashodi (nastavak)

7 (a)

	2015. ‘000 kn	2014. ‘000 kn
Prihodi od kamata		
- na zajmove kupcima	665	830
- na dužničke vrijednosnice	210	210
- na oročene depozite	734	2.399
- na ostala potraživanja	2.202	3.332
	<u>3.811</u>	<u>6.771</u>

7 (b)

	2015. ‘000 kn	2014. ‘000 kn
Neto dobiti od ponovnog vrednovanja financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka		
- Vlasničke vrijednosnice	34	
- Ulaganja u investicijske fondove	201	551
- Dužničke vrijednosnice	(136)	(177)
	<u>99</u>	<u>374</u>

8 Porez na dobit

Porez na dobit izračunat je po propisanoj poreznoj stopi od 20% (2014.: 20%) na oporezivu dobit Društva. Porez na dobit nije priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti .

Odgođena porezna imovina priznaje se po osnovi prenesenih poreznih gubitaka ukoliko je vjerojatno da će se povezane porezne olakšice ostvariti kroz buduću oporezivu dobit. Društvo nije priznalo odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 8.408 tisuća kuna (2014.: 57.049 tisuća kuna) po osnovi poreznog gubitka od 42.039 tisuća kuna (2014.: 285.244 tisuće kuna) koji se može prenositi i koristiti za umanjenje porezne osnovice u budućim razdobljima.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta je pregledalo porezne olakšice uključene u poreznu prijavu za 2011., 2012., 2013. i 2014. godinu te sukladno tome uskladilo porezne gubitke.

Porezni gubici mogu se prenositi u razdoblju od pet godina nakon godine u kojoj je gubitak ostvaren. Mogućnost prenošenja gubitka, koja podliježe odluci Ministarstva financija, je kako slijedi:

	‘000 kn
Porezni gubitak za 2011. – istječe 31. prosinca 2016.	11.843
Porezni gubitak za 2013. – istječe 31. prosinca 2018.	30.196
	<u>42.039</u>

Nema odgođene porezne imovine koja je priznata u financijskim izvještajima za godinu koja završava 31. prosinca 2015. i 2014.godine.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

8 Porez na dobit (nastavak)

Usklađenje između poreznih rashoda i računovodstvene dobiti prikazano je kako slijedi:

	2015.	2014.
	'000 kn	'000 kn
Dobit prije oporezivanja	89.640	82.750
Porez na dobit po stopi od 20% (2014.: 20%)	17.928	16.550
Utjecaj:		
Porezno nepriznati troškovi	915	4.896
Porezne olakšice	(750)	(20.517)
Iskorištenje prenesenog poreznog gubitka	(18.093)	(929)
Trošak poreza	-	-
Efektivna porezna stopa	0,0%	0,0%

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta nije zaprimalo zahtjeve za državnu potporu za istraživačko razvojne projekte pokrenute u 2015 godini, budući da je pravna osnova za dodjelu dosadašnjeg programa državnih potpora za istraživačko-razvojne projekte potpora, istekla s 31. prosincem 2014. godine. Novi Program državne potpore za istraživačko-razvojne projekte za razdoblje do 2020. godine još nije stupio na snagu. Čim program bude odobren, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta planira o istome obavijestiti korisnike.

Sukladno hrvatskom poreznom zakonodavstvu, porezne olakšice uključuju samo dio dodatne porezne olakšice za rashode po osnovi istraživanja i razvoja u iznosu od 750 tisuća kuna (2014.: 20.517 tisuća kuna). Rashodi po osnovi istraživanja i razvoja iskazani su u troškovima prodanih proizvoda.

U skladu s propisima Republike Hrvatske, Porezna uprava može pregledati knjige i evidencije Društva u bilo koje doba u razdoblju od 3 godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može uvesti dodatne porezne obveze i kazne. Posloводство Društva nije upoznato s okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

9 Zarada po dionici

	2015.	2014.
Dobit za godinu ('000 kn)	89.640	82.750
Ponderirani prosječni broj izdanih dionica na kraju godine	1.328.811	1.327.917
Zarada po dionici (kuna)	67,46	62,32

Osnovna i potpuno razrijeđena zarada po dionici su jednake budući da Društvo nema razrjeđivih potencijalnih redovnih dionica.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

10 Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljišta i zgrade	Postrojenja i oprema	Ostalo	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja 2014.				
Nabavna vrijednost ili procjena	158.422	331.951	328	490.701
Akumulirana amortizacija	(109.567)	(249.587)	(221)	(359.375)
Neto knjigovodstvena vrijednost	48.855	82.364	107	131.326
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2014.				
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	48.855	82.364	107	131.326
Povećanja	175	42.948	-	43.123
Smanjenja	-	(165)	-	(165)
Amortizacija	(3.401)	(41.123)	(8)	(44.532)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	45.629	84.024	99	129.752
Na dan 31. prosinca 2014.				
Nabavna vrijednost ili procjena	158.598	341.535	328	500.461
Akumulirana amortizacija	(112.969)	(257.511)	(229)	(370.709)
Neto knjigovodstvena vrijednost	45.629	84.024	99	129.752
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.				
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	45.629	84.024	99	129.752
Povećanja	1.769	43.320	-	45.089
Smanjenja	-	(51)	-	(51)
Amortizacija	(2.997)	(45.503)	(8)	(48.508)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	44.401	81.790	91	126.282
Na dan 31. prosinca 2015.				
Nabavna vrijednost ili procjena	160.367	363.505	328	524.200
Akumulirana amortizacija	(115.966)	(281.715)	(237)	(397.918)
Neto knjigovodstvena vrijednost	44.401	81.790	91	126.282

U nabavnu vrijednost uključeno je 281.880 tisuća kuna (2014.: 251.084 tisuće kuna) potpuno amortiziranih nekretnina, postrojenja i opreme koje Društvo još uvijek koristi.

Na dan 31. prosinca 2015. godine Društvo ima ugovore koji se odnose na buduću nabavu opreme u iznosu od 3.391 tisuće kuna (2014.: 6.948 tisuća kuna).

Trošak amortizacije u iznosu od 45.356 tisuća kuna (2014.: 41.260 tisuća kuna) uključen je u trošak prodanih proizvoda, 1.893 tisuće kuna (2014.: 2.049 tisuća kuna) u troškove prodaje i 1.259 tisuća kuna (2014.: 1.223 tisuće kuna) u administrativne troškove.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

10 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Društvo djeluje kao najmodavac pod poslovnim najmom, uglavnom zemljišta i zgrada. U zemljišta i zgrade uključene su i iznajmljene nekretnine u iznosu od 14.548 tisuća kuna (2014.: 13.528 tisuća kuna). Navedena imovina amortizira se korištenjem iste amortizacijske stope koja se koristi i za ostale zgrade. Naknadna produljenja najмова dogovaraju se s najmoprimcima. Potencijalne najamnine se ne zaračunavaju. Dijelovi imovine koja se iznajmljuje ne mogu biti zasebno prodani ili zasebno dani u financijski najam. Sukladno navedenom, kriteriji MRS-a 40 za zasebno priznavanje ulaganja u nekretnine nisu zadovoljeni.

Buduća minimalna plaćanja najma prema neopozivom operativnom najmu u ukupnom iznosu za svako sljedeće razdoblje su:

	2015.	2014.
	'000 kn	'000 kn
Manje od godinu dana	3.320	3.518
Između jedne i pet godina	1.660	1.759
	<hr/>	<hr/>
	4.980	5.277
	<hr/>	<hr/>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

11 Nematerijalna imovina

Promjene nematerijalne imovine tijekom 2015. godine mogu se analizirati kako slijedi:

	Aplikacijski programi '000 kn
Na dan 1. siječnja 2014.	
Nabavna vrijednost ili procjena	9.456
Akumulirana amortizacija	(7.344)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>2.112</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2014.	
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	2.112
Povećanja	394
Amortizacija	(1.210)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	<u>1.296</u>
Na dan 31. prosinca 2014.	
Nabavna vrijednost ili procjena	7.932
Akumulirana amortizacija	(6.636)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>1.296</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.	
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	1.296
Povećanja	538
Amortizacija	(1.020)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	<u>814</u>
Na dan 31. prosinca 2015.	
Nabavna vrijednost ili procjena	8.470
Akumulirana amortizacija	(7.656)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>814</u>

Nabavna vrijednost uključuje iznos od 7.252 tisuće kuna (2014.: 4.685 tisuće kuna) potpuno amortizirane nematerijalne imovine koju Društvo još uvijek koristi.

Trošak amortizacije u iznosu od 953 tisuće kuna (2014.: 1.121 tisuća kuna) uključen je u trošak prodanih proizvoda 40 tisuća kuna (2014.: 56 tisuća kuna) u troškove prodaje i 26 tisuća kuna (2014.: 33 tisuće kuna) u administrativne troškove.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

12 Zajmovi i potraživanja

	2015.	2014.
	'000 kn	'000 kn
Depoziti kod financijskih institucija, izraženi u stranoj valuti	7.316	7.364
Dugotrajna potraživanja od kupaca iz inozemstva, izražena u stranoj valuti	4.213	2.518
Dugotrajna potraživanja od kupaca u zemlji, izražena u kunama	4.384	5.634
Potraživanja za prodane stanove		
- izražena u stranoj valuti	5.178	5.634
- izražena u kunama	632	714
Ukupno zajmovi i potraživanja	21.723	21.864
Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja	(2.488)	(2.711)
	<u>19.235</u>	<u>19.153</u>

Depoziti kod financijskih institucija od 7.316 tisuća kuna (2014.: 7.341 tisuća kuna) uključuju garantne depozite za stambene kredite zaposlenicima Društva, uz kamatu od 38 kuna (2014.: 14 tisuća kuna) po stopi od 25% 12-mjesečnog LIBOR-a za EUR, te s preostalim dospijećem dužim od tri godine.

Zajmovi i potraživanja od kupaca djelomično su osigurani bankovnim garancijama i akreditivima. Kratkotrajni dio dugotrajnih potraživanja od kupaca klasificiran je kao kratkotrajna imovina.

Dugotrajni dio zajmova i potraživanja iz zemlje i inozemstva

Dospijeće	2015.	2014.
	'000 kn	'000 kn
2016.	-	2.653
2017.	3.020	2.265
2018.	1.193	2.034
2019.	-	1.200
	<u>4.213</u>	<u>8.152</u>

Potraživanja za prodane stanove iskazana su u iznosu umanjenom za pripadajuću obvezu prema Republici Hrvatskoj. Stambeni krediti zaposlenicima povezani su s protuvrijednošću eura, a otplata se izvršava umanjenjem mjesečne plaće te su krediti osigurani hipotekama na kuće ili stanove. Potraživanja za prodane stanove i stambeni krediti dodijeljeni ograničenom broju zaposlenika nose fiksnu kamatnu stopu do 5% godišnje. Diskont u iznosu od 1.975 tisuća kuna (2014.: 2.044 tisuće kuna) priznat je za ove kredite i amortizira se kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, metodom efektivne kamatne stope od 7% godišnje (2014.: 7% godišnje).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

13 Ulaganja u ovisna društva

	Vlasnički udio	2015. '000 kn	2014. '000 kn
Ericsson Tesla SoftLab d.o.o.	100%	20	20
ETK poslovna rješenja d.o.o.	100%	20	20
Ericsson Nikola Tesla Servisi d.o.o.	100%	20	20
Libratel d.o.o	100%	5	5
Ericsson Nikola Tesla BH d.o.o	100%	7	7
Ericsson Nikola Tesla d.d. – Podružnica Kosovo	100%	1	1
		<u>73</u>	<u>73</u>

Ovisna društva Ericsson Tesla SoftLab d.o.o. i ETK poslovna rješenja d.o.o. su neaktivni, dok su ostale gore navedene aktivne i potpuno konsolidirane u konsolidiranim financijskim izvještajima.

Novo ovisno društvo Ericsson Nikola Tesla Servisi d.o.o. je osnovano u 2014. godini nakon dogovora oko suradnje s Hrvatskim Telekomom (HT) u području upravljanih usluga. U okviru petogodišnjeg ugovora, novoosnovano ovisno društvo održavat će fiksnu i mobilnu mrežu Hrvatskog Telekoma.

14 Zalihe

	2015. '000 kn	2014. '000 kn
Sirovine i materijal	528	1.176
Ugovorena proizvodnja u tijeku	19.726	21.105
Ukupno zalihe	20.254	22.281
Umanjenje vrijednosti	(493)	(1.153)
	<u>19.761</u>	<u>21.128</u>

Zalihe sa slabim prometom ili zastarjele zalihe otpisane su s obzirom na njihovu procijenjenu naplativu vrijednost kroz umanjeње vrijednosti. Umanjenje vrijednosti uključeno je u ostale operativne troškove u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

15 Potraživanja od kupaca

	2015.	2014.
	'000 kn	'000 kn
Kupci u inozemstvu	52.114	63.181
Kratkotrajni dio dugotrajnih potraživanja iz inozemstva	4.750	9.711
Ukupno kupci u inozemstvu	<u>56.864</u>	<u>72.892</u>
Kupci u zemlji	76.015	113.333
Kratkotrajni dio dugotrajnih potraživanja u zemlji	-	-
Ukupno kupci u zemlji	<u>76.015</u>	<u>113.333</u>
Umanjenje vrijednosti potraživanja	<u>(2.660)</u>	<u>(7.342)</u>
	<u>130.219</u>	<u>178.883</u>

Potraživanja od kupaca uključuju 9.526 tisuće kuna (2014.: 3.845 tisuća kuna) ugovorene proizvodnje u tijeku.

Promjene rezerviranja za umanjene vrijednosti zajmova i potraživanja su kako slijedi:

	2015.	2014.
	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja	10.053	32.824
Umanjenje vrijednosti potraživanja tijekom godine	5.438	20.913
Nenaplativa potraživanja otpisana tijekom godine	(5.129)	(29.723)
Ukidanje umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja	(2.816)	(13.717)
Amortizacija diskonta	<u>(69)</u>	<u>(244)</u>
Na dan 31. prosinca ⁽¹⁾	<u>7.477</u>	<u>10.053</u>

¹⁾ Uključuje rezervu za umanjene vrijednosti potraživanja od povezanih društava u iznosu od 2.330 tisuća kuna (2014.: 3.549 tisuća kuna)

Potraživanja su svedena na procijenjenu ostvarivu vrijednost putem rezerviranja za umanjene vrijednosti. Od ukupno 7.477 tisuća kuna (2014: 10.053 tisuće kuna) od umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2015. godine, 4.990 tisuća kuna (2014: 7.342 tisuće kuna) odnosi se na zajmove i potraživanja od kupaca.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

16 Ostala potraživanja

	2015.	2014.
	'000 kn	'000 kn
Potraživanja od zaposlenih	1.172	708
Potraživanja za obračunate kamate	212	986
Dani zajmovi – povezane strane (bilješka 26c)	-	12.519
Ostala potraživanja	1.678	906
	<u>3.062</u>	<u>15.119</u>

17 Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

	2015.	2014.
	'000 kn	'000 kn
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>		
- Dužničke vrijednosnice, Ministarstvo financija	-	4.129
- Vlasničke vrijednosnice	251	224
- Ulaganja u otvorene investicijske fondove	53.666	39.727
	<u>53.917</u>	<u>44.080</u>

18 Novac i novčani ekvivalenti

	2015.	2014.
	'000 kn	'000 kn
Gotovina i depoziti po viđenju	103.974	113.153
Oročeni depoziti koje je kreiralo Društvo, s originalnim dospijećem do 3 mjeseca	114.525	68.953
	<u>218.499</u>	<u>182.106</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Kapital i rezerve

(a) Dionički kapital

Na dan 31. prosinca 2015. godine dionički kapital Društva sastoji se od 1.331.650 (2014.: 1.331.650) odobrenih, izdanih i u cijelosti plaćenih redovnih dionica ukupne registrirane vrijednosti 133.165 tisuća kuna (2014.: 133.165 tisuća kuna). Nominalna vrijednost dionice je 100 kuna (2014.: 100 kuna). Vlasnici redovnih dionica imaju pravo na primitak dividende u iznosu izglasanom na Glavnoj skupštini, kao i pravo na jedan glas po dionici na Glavnoj skupštini.

Dioničari Društva na dan 31. prosinca 2015. godine su:

	2015.	2015.	2014.	2014.
	Broj dionica	% vlasništva	Broj dionica	% vlasništva
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	653.473	49,07	653.473	49,07
Mali dioničari	674.795	50,68	675.097	50,57
Vlastite dionice	3.382	0,25	3.080	0,23
	<u>1.331.650</u>	<u>100,00</u>	<u>1.331.650</u>	<u>100,00</u>

(b) Vlastite dionice

Kupljene dionice smatraju se „vlastitim dionicama“ i redovito se dodjeljuju ključnom poslovdstvu i ostalim zaposlenicima u okviru postojećeg programa vezanog uz vlasničke instrumente iz 2004. godine, kao što je opisano u bilješki 22 (b). Tijekom 2015. godine Društvo je kupilo 4.022 vlastitih dionica (2014.: 2.000). Sredstva za kupnju ovih dionica u iznosu od 4.062 tisuće kuna (2014.: 2.768 tisuća kuna) izdvojena su iz neto dobiti za 2008. godinu odlukom Glavne skupštine održane 26. svibnja 2009. godine.

Kretanja u vlastitim dionicama prikazana su kako slijedi:

	2015.	2014.
	Broj dionica	Broj dionica
Na dan 1. siječnja (bilješka 19 (a))	3.080	4.808
Nabavljeno tijekom godine	4.022	2.000
Dodijeljeno tijekom godine	<u>(3.720)</u>	<u>(3.728)</u>
Na dan 31. prosinca (bilješka 19 (a))	<u>3.382</u>	<u>3.080</u>

(c) Zakonske rezerve

Zakonske rezerve u iznosu od 5% od ukupnog dioničkog kapitala stvorene su tijekom ranijih razdoblja, izdvajanjem 5% neto dobiti tekuće godine, sve dok te rezerve nisu dosegle 5% dioničkog kapitala. Zakonska rezerva može se koristiti za pokrivanje gubitaka ako je za njihovo pokrivanje dobit financijske godine nedostatna ili ako ne postoje druge rezerve. Društvo je dostiglo propisanu visinu zakonskih rezervi u 2000. godini te nakon toga nije bilo dodatnih izdvajanja. Zakonske rezerve do 5% ukupnog temeljnog kapitala nisu raspodjeljive.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

20 Predložena dividenda

Obveza za dividende se ne priznaje dok dividendu ne odobri Glavna skupština dioničara. Na dan 2. lipnja 2015. godine, Glavna skupština odobrila je redovnu dividendu za 2014. godinu u iznosu od 20,00 kuna po dionici kao i izvanrednu dividendu u iznosu od 700,00 kuna po dionici, u ukupnom iznosu od 119.593 tisuće kuna. Na sastanku koji je održan 15. ožujka 2016. godine, Uprava je predložila redovnu dividendu za 2015. godinu u iznosu od 20,00 kuna po dionici, kao i izvanrednu dividendu u iznosu od 80,00 kuna po dionici. Dividenda će biti isplaćena iz zadržane dobiti i ostalih rezervi te iz dijela zadržane dobiti ostvarene u 2015. godini, nakon odobrenja Glavne skupštine zakazane za 31. svibnja 2016. godine.

Dividende u novcu, odobrene i isplaćene za prethodne godine, bile su kako slijedi:

	2015.	2014.
	‘000 kn	‘000 kn
90,00 kuna po dionici za 2014. godinu	119.593	-
320,00 kuna po dionici za 2013. godinu	-	424.897
Dividenda plaćena po obvezi iz prethodnih godina	122	36
	<u>119.715</u>	<u>424.933</u>

21 Upravljanje kapitalom

Ciljevi Društva vezani uz upravljanje kapitalom su sljedeći:

- očuvati sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja kao i da nadalje ostvaruje dobit za dioničare i ostale interesne skupine;
- osigurati odgovarajuće izvore kapitala, koliko god je to moguće, kroz zadržanu dobit;
- održavati bilancu s odgovarajućim udjelom likvidnih novčanih sredstava i kratkotrajne imovine, te vlastitog kapitala i drugih ulaganja; i
- osigurati, prema potrebi, rezervne varijante financiranja.

Društvo stvara dovoljno novčanih sredstava iz vlastitog poslovanja za podmirenje obveza u dospeljeću, za financiranje kupaca ako je potrebno i ispunjavanje planiranih investicija, te za isplatu dividende.

Društvo nadzire kapital korištenjem zakonom propisane minimalne razine kapitala. Dionički kapital objavljen je u bilješki 19 uz financijske izvještaje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

22 Primanja zaposlenih

(a) Dugoročna primanja za godine rada

Društvo nema poseban model mirovinskog osiguranja za svoje zaposlenike ili poslovodstvo. Za sve zaposlenike plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje. Ti doprinosi tvore osnovu za mirovine koje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje isplaćuje hrvatskim zaposlenicima nakon njihova odlaska u mirovinu. Uz to, tijekom 2001. godine, Društvo je potpisalo dodatak Kolektivnom ugovoru po kojemu zaposlenici imaju pravo na naknadu zbog prijevremenog odlaska u mirovinu.

Društvo isplaćuje jednokratnu otpremninu u iznosu od 8.000 kuna svakom zaposleniku koji odlazi u mirovinu. Društvo isplaćuje i jubilarne nagrade za svakih 5 godina odrađenih u Društvu, počevši od desete pa do četrdesete godine radnog staža. Glavne aktuarske pretpostavke pri određivanju visine obveze za jednokratne otpremnine i jubilarne nagrade na dan 31. prosinca 2015. godine bile su diskontna stopa od 6% (2014.: 6%) i prosječna stopa fluktuacije zaposlenika od 3,97% (2014.: 3,5 %).

Kretanja u dugoročnim primanjima za godine rada bila su sljedeća:

	2015.	2015.	2015.	2014.	2014.	2014.
	Jubilarne nagrade	Umirovlje-nje	Ukupno	Jubilarne nagrade	Umirovlje -nje	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja	4.946	390	5.336	4.377	320	4.697
Obveza kreirana tijekom godine	944	746	1.690	976	86	1.062
Obveza iskorištena tijekom godine	(1.306)	(97)	(1.403)	(407)	(16)	(423)
Obveza ukinuta tijekom godine	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca	4.584	1.039	5.623	4.946	390	5.336

(b) Isplate s temelja dionica

Tijekom 2004. godine, Društvo je pokrenulo Program vjernosti Društvu, program isplate s temelja dionica prema kojemu poslovodstvo i ostali zaposlenici imaju pravo primiti dionice Društva, a to je pravo uvjetovano ispunjenjem određenog broja godina rada (razdoblje ispunjenja) od datuma odluke o dodjeli.

Društvo dodatno dodjeljuje vlastite dionice užem poslovodstvu i ostalim zaposlenicima kao bonus utemeljen na Programu nagrađivanja.

Vlastite dionice raspodjeljuju se izabranim zaposlenicima nakon odobrenja na Glavnoj skupštini.

Dio programa isplate s temelja dionica iz 2014. godine odnosi se na pravo zaposlenika da kupi određen broj dionica koje su podmirene po fer vrijednosti važećoj na dan kupnje. Društvo je u sklopu tog programa prodalo svojim zaposlenicima 1.605 dionica i primilo naknadu u iznosu od 1.852 tisuće kuna. Razlika između kupovne i prodajne cijene dionica koju su zaposlenici platili u iznosu od 398 tisuća kuna priznata je u zadržanoj dobiti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

22 Primanja zaposlenih (nastavak)

(b) Isplate s temelja dionica (nastavak)

Slijedi prikaz kretanja dionica dodijeljenih temeljem Programa nagrađivanja i Programa vjernosti:

	2015.	2014.
	Broj dionica	Broj dionica
Na dan 1. siječnja	9.016	15.145
Dodijeljeno	-	-
Preneseno	(4.320)	(3.106)
Isteklo	(139)	(3.023)
Na dan 31. prosinca	<u>4.557</u>	<u>9.016</u>

Uvjeti ispunjenja za dionice prema Programu vjernosti su dvije do pet godina rada.

Fer vrijednost usluga primljenih u zamjenu za dodijeljene dionice mjeri se u odnosu na tržišnu cijenu na datum dodjele.

	Broj dodijeljenih dionica	Ponderirana prosječna fer vrijednost po dionici kn
Povlačenje u 2014.godini dionica dodijeljenih 2011.- 2013.	139	1.373,20
Povlačenje u 2015.godini dionica dodijeljenih 2011.- 2013.	3.023	1.373,20

Tijekom 2015. godine Društvo je priznalo rashode u iznosu od 2.933 tisuće kuna (2014.: 4.568 tisuća kuna) po osnovi isplate s temelja dionica; rashodi su uključeni u troškove osoblja kao što je prikazano u bilješki 6. Tijekom 2014. godine, isplate s temelja dionica temeljem Programa vjernosti promijenjene su s namjerom da se smanji obveza za dodjelu dionica za Društvo prema izvornim Programima vjernosti.. Dionice dodijeljene tijekom prijašnjih Programa vjernosti zaposlenicima koji su napustili Društvo prije datuma stjecanja prava su istekle.

23 Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

	2015.	2014.
	'000 kn	'000 kn
Obveze prema dobavljačima	29.376	35.194
Obveze prema zaposlenicima	78.543	67.949
Ostale kratkoročne obveze	13.466	15.513
Neto obveza za PDV	9.123	7.450
	<u>130.508</u>	<u>126.106</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

24 Rezerviranja

Kretanja u rezerviranjima bila su kako slijedi:

	2015.	2015.	2015.	2015.	2014.	2014.	2014.	2014.
	Rezerviranja za garancije	Rezerviranja za penale	Otpremnine	Ukupno	Rezerviranja za garancije	Rezerviranja za penale	Otpremnine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja	4.789	4.632	580	10.001	6.507	5.962	989	13.458
Povećanje rezerviranja	2.005	519	4.524	7.048	3.009	1.319	610	4.938
Ukinuta neiskorištena rezerviranja	(230)	(2.903)	-	(3.133)	(363)	(1.977)	-	(2.340)
Rezerviranja iskorištena tijekom godine	(1.214)	(463)	(2.456)	(4.133)	(4.364)	(672)	(1.019)	(6.055)
Na dan 31. prosinca	5.350	1.785	2.648	9.783	4.789	4.632	580	10.001

Rezerviranje za garancije napravljeno je zbog pokrića očekivanih zahtjeva po garancijama za proizvode prodane tijekom godine. Rezerviranje za penale napravljeno je da bi se pokrila očekivana potraživanja od kupaca u slučaju kašnjenja u isporukama proizvoda i usluga nastalih tijekom godine. Ukinuta rezerviranja za izdane garancije odnose se na istekle garancije, a ukinuta rezerviranja za penale na ukinute ili istekle obveze.

25 Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja

	2015. '000 kn	2014. '000 kn
Predujmovi od kupaca u zemlji	3.927	3.504
Predujmovi od kupaca u inozemstvu	12.808	5.816
Odgođeni prihodi	87.928	80.287
Odgođeno plaćanje troškova neiskorištenih godišnjih odmora	19.026	16.504
Odgođeno plaćanje troškova za sudske sporove	846	825
Odgođeno plaćanje troškova po ugovorima o uslugama	21.315	21.138
Odgođeno plaćanje ostalih troškova	21.349	12.320
	<u>167.199</u>	<u>140.394</u>

Odgođeni prihodi predstavljaju obveze prema kupcima po ugovorima za koje posao još nije završen, ali su fakture izdane ili je novac primljen i stoga predstavlja obvezu obavljanja usluge ili isporuke materijala.

Odgođeno plaćanje troškova po ugovorima o uslugama uglavnom predstavlja trošak po ugovorima o izvršenim uslugama dobavljača ili nekog drugog vanjskog izvođača za koje na datum bilance nije ispostavljena faktura.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

26 Potraživanja i obveze prema povezanim društvima

Za potrebe ovih financijskih izvještaja, društva se smatraju povezanim ako jedno od njih kontrolira drugo, ako se nalazi pod zajedničkom kontrolom ili ako ima značajan utjecaj na drugo društvo pri donošenju financijskih ili poslovnih odluka. Prilikom razmatranja svakog mogućeg odnosa među povezanim društvima, pozornost treba usmjeriti na suštinu tog odnosa, a ne samo na pravni oblik.

Društvo ima povezane odnose s Ericssonovom grupom kroz 49,07% (2014.: 49,07%) dionica u vlasništvu društva Telefonaktiebolaget LM Ericsson, koje je ujedno i krajnje matično društvo Ericssonove grupe.

Društvo ima povezane odnose s društvom Telefonaktiebolaget LM Ericsson, ovisnim i pridruženim društvima unutar Ericssonove grupe, Nadzornim odborom, Upravom i ostalim izvršnim poslovodstvom.

(a) Ključne transakcije s povezanim društvima

Glavne transakcije s društvima iz Ericssonove grupe mogu se prikazati kako slijedi:

	Telefonaktiebolaget LM Ericsson		Ostala konsolidirana društva Ericssonove grupe		Ovisna društva		Ukupno	
	2015. '000 kn	2014 '000 kn	2015 '000 kn	2014 '000 kn	2015. '000 kn	2014. '000 kn	2015. '000 kn	2014 '000 kn
Prodaja proizvoda i usluga								
Prihodi od prodaje	-	-	821.946	628.030	6.092	13.536	828.038	641.566
Ostali prihodi	-	-	62.544	1.740	200	1.666	62.744	3.406
	-	-	884.490	629.770	6.292	15.202	890.782	644.972
Nabava proizvoda i usluga								
Licence	2.489	3.196	15.687	23.111	-	-	18.176	26.307
Naknada za tehničko- poslovnu suradnju	-	-	-	-	-	-	-	-
Trošak prodanih proizvoda	-	-	251.007	327.050	196.437	41.085	447.444	368.135
Ostali troškovi	-	-	-	-	25	-	25	-
	2.489	3.196	266.694	350.161	196.462	41.085	465.645	394.442

Društvo je priznalo prihod od kamata u iznosu od 266 tisuća kuna (2014.: 799 tisuća kuna) po kreditu odobrenom ovisnom društvu Ericsson Nikola Tesla BH d.o.o kao što je objavljeno u bilješci 16.

Transakcije prodaje proizvoda i usluga direktno su ugovorene između uključenih strana, a dogovarane su na pojedinačnoj osnovi. Društvo plaća naknade za licence za prodaju proizvoda fiksne telefonije, prodaju usluga, korištenje korporativnog zaštitnog znaka te naknade za tehničko-poslovnu suradnju. Naknade za licence plaćaju se po prodanoj jedinici kao postotak prodaje proizvoda i rješenja za područje fiksne telefonije te prodaje usluga.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

26 Potraživanja i obveze prema povezanim društvima (nastavak)

(b) Naknade ključnom poslovodstvu

Ključno poslovodstvo Društva uključuje izvršno poslovodstvo, navedeno na 2. stranici ovog izvještaja, koje se sastoji od člana Uprave i direktora glavnih organizacijskih jedinica.

	2015.	2014.
	'000 kn	'000 kn
Plaće i ostala kratkoročna primanja zaposlenih	22.222	26.905
Ostala dugoročna primanja	<u>4</u>	<u>8</u>
	<u>22.226</u>	<u>26.913</u>

Članovi izvršnog poslovodstva i Nadzornog odbora imali su u vlasništvu 4.540 redovnih dionica na kraju godine (2014.: 4.342 dionice).

Uz to, Društvo je isplatilo naknade Nadzornom odboru u iznosu od 337 tisuća kuna (2014.: 323 tisuće kuna) tijekom 2015. godine.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

26 Potraživanja i obveze prema povezanim društvima (nastavak)

(c) Stanje obveza i potraživanja za prodane i kupljene proizvode i usluge na kraju godine

Stanje na kraju godine proizašlo iz ključnih transakcija s društvima iz Ericssonove grupe prikazano je kako slijedi:

	Potraživanja		Obveze	
	2015. '000 kn	2014. '000 kn	2015. '000 kn	2014. '000 kn
Većinski dioničar				
Telefonaktiebolaget LM Ericsson (LME)	-	-	-	471
Konsolidirana društva Ericssonove grupe				
Ericsson AB (EAB)	54.430	33.513	33.132	33.793
Ericsson Services d.o.o. (ESK)	34.130	20.467	-	-
Ericsson Ltd. Madrid. Spain (ETL)	4.429	3.176	-	371
Ericsson GMBH Group (EDD)	2.439	4.762	1.302	1.383
Ericsson D.O.O. (EVN)	1.779	176	-	-
Ericsson South Africa Ltd. (ESA)	1.389	118	-	-
LM Ericsson Ltd. (LMI)	1.367	1.427	150	434
Ericsson AB (ESE)	1.362	1.117	-	-
Ericsson Japan K.K. (NRJ)	1.283	236	-	-
Ericsson Telecom S.A.De C.V.(TEM)	997	1.595	-	-
Ostala društva iz Ericssonove grupe	10.343	15.262	3.931	3.138
Ovisna društva:				
Ericsson Nikola Tesla BH d.o.o	2.670	2.048	472	589
Ericsson Nikola Tesla Servisi d.o.o.	760	958	35.557	22.576
Ericsson Nikola Tesla d.d. – Podružnica Kosovo	89	-	-	-
Libratel	5	5	-	-
	<u>117.472</u>	<u>84.860</u>	<u>74.544</u>	<u>62.755</u>

Društvo je iskazalo dugoročna potraživanja (bilješka 12) i odgođeni prihod (u okviru dugoročnih obveza) u iznosu od 3.087 tisuća kuna (2014.: 4.800 tisuća kuna) prema Ericsson Services d.o.o. (ESK) slijedom petogodišnjeg ugovora u području upravljanih usluga s društvom Hrvatski Telekom.

U 2014. godini, Društvo je iskazalo potraživanja na osnovu kredita odobrenom ovisnom društvu Ericsson Nikola Tesla BH d.o.o u iznosu od 12.519 tisuća kuna kao što je objavljeno u bilješci 16.

27 Upravljanje financijskim rizicima

Društvo je, uslijed svojih aktivnosti, izloženo čitavom nizu financijskih rizika: tržišnom riziku (uključujući valutni, kamatni i cjenovni rizik), kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Izloženost valutnom, kamatnom i kreditnom riziku javlja se tijekom redovnog poslovanja Društva. Upravljanje rizicima provodi odjel riznice, a glavna mu je uloga aktivno upravljanje ulaganjem viška likvidnosti kao i financijskom imovinom i obvezama te upravljanje i kontrola izloženosti financijskim rizicima. U Društvu postoji i služba za financiranje kupaca, a glavni joj je cilj pronalaženje odgovarajućih rješenja za financiranje kupaca uz posredovanje treće strane i što manji angažman Društva u pružanju takvih usluga kupcima. Politika upravljanja rizicima povezana s upravljanjem financijskim instrumentima, može se ukratko prikazati kako slijedi:

(a) Valutni rizik

Valutni rizik je rizik od promjene vrijednosti financijskih instrumenata uslijed promjene tečaja. Društvo je izloženo promjenama vrijednosti američkog dolara i eura jer je značajan dio potraživanja i inozemnih prihoda iskazan u ovim valutama. Upravljanje ovim rizikom svodi se na, koliko je to moguće, usklađivanje priljeva u nekoj valuti s odljevima u istoj valuti. Društvo može sklapati terminske ugovore za kupnju strane valute kako bi se ekonomski zaštitilo od izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz operativnih novčanih tokova.

Ako bi se na dan 31. prosinca 2015. godine euro i američki dolar smanjio/povećao za 1% u odnosu na kunu (2014.: 1%), uz pretpostavku da su svi ostali pokazatelji ostali nepromijenjeni, neto dobit za izvještajno razdoblje bila bi za 1.437 tisuća kuna manja/veća (2014.: 1.521 tisuća kuna), uglavnom kao rezultat dobitka/gubitka od tečajnih razlika pri preračunavanju novca i novčanih ekvivalenata, depozita, obveza prema dobavljačima, potraživanja od kupaca i financiranja kupaca iz eura u kunu.

Društvo je i dalje usmjereno na osiguravanje prirodnih mehanizama zaštite i aktivno upravljanje valutama te na minimiziranje utjecaja promjene valutnih tečajeva. Društvo je izloženo promjenama tečaja strane valute kao što je prikazano u tabeli u nastavku.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(a) Valutni rizik (nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju promjene vrijednosti valuta te neusklađenost koja iz toga proizlazi.

2015.				Ukupno		Ukupno
	EUR	USD	Ostale valute	strane valute	kn	
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	11.151	4.213	-	15.364	3.871	19.235
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	131.723	8.914	62	140.699	110.054	250.753
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	53.917	53.917
Novac i novčani ekvivalenti	155.757	28.116	872	184.745	33.754	218.499
	298.631	41.243	934	340.808	201.596	542.404
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	38.104	7.266	35	45.405	162.734	208.139
	38.104	7.266	35	45.405	162.734	208.139
Valutna neusklađenost	260.527	33.977	899	295.403	38.862	334.265

2014.				Ukupno		Ukupno
	EUR	USD	Ostale valute	strane valute	kn	
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	11.645	2.541	-	14.186	4.967	19.153
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	132.308	11.727	(7)	144.028	134.834	278.862
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	44.080	44.080
Novac i novčani ekvivalenti	157.527	4.103	2.436	164.066	18.040	182.106
	301.480	18.371	2.429	322.280	201.921	524.201
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	42.606	18.076	115	60.797	128.064	188.861
	42.606	18.076	115	60.797	128.064	188.861
Valutna neusklađenost	258.874	295	2.314	261.483	73.857	335.340

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(b) Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik promjene vrijednosti financijskog instrumenta uslijed promjena tržišnih kamatnih stopa. Budući da Društvo uglavnom financira kupce po fiksnim kamatnim stopama, samo je manji dio financiranja kupaca podložan mogućim promjenama u tržišnim kamatnim stopama. te je rizik od promjena tržišnih kamatnih stopa relativno nizak. Društvo ujedno ima i uzete zajmove i dane depozite u financijskim institucijama po promjenjivim kamatnim stopama, kao i udjele u novčanim investicijskim fondovima koji su osjetljivi na promjene tržišnih kamatnih stopa na kratkoročne depozite i trezorske zapise.

Na dan 31. prosinca 2015. godine:

- Da se efektivna kamatna stopa na eurske depozite povećala/smanjila za 1% (2014.: 1%) na godišnjoj razini, neto dobit nakon oporezivanja za izvještajno razdoblje bila bi, po osnovi eurskih depozita, 59 tisuća kuna veća/manja (2014.: 59 tisuća kuna);
- Da se efektivna kamatna stopa na kunske depozite povećala/smanjila za 1% (2014.: 1%) na godišnjoj razini, neto dobit nakon oporezivanja za izvještajno razdoblje bila bi, po osnovi ulaganja u investicijske fondove 429 tisuća kuna veća/manja (2014.: 552 tisuće kuna).

Sljedeća tabela prikazuje godišnje prosječne kamatne stope izloženosti financijske imovine i obveza:

	2015.	2014.
	Prosječne	Prosječne
	kamatne stope	kamatne stope
	%	%
Zajmovi i potraživanja	2,78	2.44
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	0,19	0.57
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	0.49
Novac i novčani ekvivalenti	0,64	1.32
Uzeti kamatonosni zajmovi	-	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(b) Kamatni rizik (nastavak)

U tabelama u nastavku vidljiva je analiza utjecaja promjene vrijednosti kamatnih stopa te neusklađenost koja iz toga proizlazi.

2015.	Beskamatno	Manje od 1 mjeseca	1 – 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	3.087	-	-	-	8.832	7.316	19.235	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	245.521	-	1.285	2.828	1.119	-	250.753	3.463
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	53.917	-	-	-	-	-	53.917	-
Novac i novčani ekvivalenti	-	103.973	114.526	-	-	-	218.499	-
	302.525	103.973	115.811	2.828	9.951	7.316	542.404	3.463
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	208.139	-	-	-	-	-	208.139	-
	208.139	-	-	-	-	-	208.139	-
Kamatna neusklađenost	94.386	103.973	115.811	2.828	9.951	7.316	334.265	3.463
2014.	Beskamatno	Manje od 1 mjeseca	1 – 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	4.133	-	-	-	7.656	7.364	19.153	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	257.217	1.041	3.274	16.622	708	-	278.862	8.419
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	39.952	-	-	-	4.128	-	44.080	-
Novac i novčani ekvivalenti	-	113.153	68.953	-	-	-	182.106	68.953
	301.302	114.194	72.227	16.622	12.492	7.364	524.201	77.372
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	188.861	-	-	-	-	-	188.861	-
	188.861	-	-	-	-	-	188.861	-
Kamatna neusklađenost	112.441	114.194	72.227	16.622	12.492	7.364	335.340	77.372

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(c) Cjenovni rizik

Društvo ima određenu izloženost cjenovnom riziku dužničkih vrijednosnica usprkos malom obujmu ulaganja. a one su u bilanci klasificirane kao financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka (dužničke vrijednosnice i investicijski fondovi). Svim vrijednosnicama aktivno se trguje na Zagrebačkoj burzi. te promjena indeksa CROBEX i CROBIS može utjecati na rezultate poslovanja.

(d) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od neispunjavanja obveza jedne strane u financijskom instrumentu, a što bi moglo prouzročiti nastanak financijskog gubitka drugoj strani. Značajan rizik povezan je s visokom razinom potraživanja vezanih uz financiranje kupaca.

U interne direktive upravljanja kreditnim rizicima ugrađene su tijekom 2015. godine strože odredbe koje uključuju koncept strukturiranog upravljanja kreditnim rizicima te primjenu alata za procjenu kreditnih rizika.

Novi se kupci prihvaćaju nakon što su zadovoljili detaljan pregled kreditne sposobnosti te nakon sagledavanja kreditnog rizika zemlje. Preostala se potraživanja pregledavaju kvartalno ili godišnje ovisno o kategoriji rizika. Gubici od umanjenja vrijednosti izračunavaju se diskontiranjem potraživanja. Nadalje, prisutan je rizik koncentracije potraživanja jer Društvo ima značajan udio nepodmirenih potraživanja od strane malog broja kupaca. Na dan 31. prosinca 2015. godine pet najvećih kupaca predstavlja 65% ukupne neto vrijednosti potraživanja (2014.: 65%). Društvo smatra da najveću izloženost ovom riziku predstavlja iznos potraživanja od kupaca (bilješke 12 i 15) i ostalih potraživanja (bilješka 16), bez umanjenja vrijednosti za sumnjiva potraživanja. Analiza dospjeća ovih potraživanja vidljiva je u tabeli ročnosti u daljnjem tekstu ove bilješke.

Akreditivi se koriste kao metoda za osiguranje plaćanja od strane kupaca koji posluju na određenim tržištima, osobito na tržištima koja se nalaze u nestabilnom političkom i/ili gospodarskom okruženju. Banke potvrđuju akreditive, čime se smanjuje politička i komercijalna izloženost kreditnom riziku.

Prije odobrenja novih sredstava za financiranje kupaca obavlja se interna procjena kreditnog rizika kako bi se procijenila kreditna sposobnost (za politički i gospodarski rizik) svake transakcije. Ponovne procjene kreditne sposobnosti za svakog se kupca redovito obavljaju.

Sva potraživanja od kupaca čija je naplata duža od 179 dana Društvo definira kao financiranje kupaca. Sukladno politikama i direktivama Društva, za financiranje kupaca potrebno je odobrenje Nadzornog Odbora. Kako bi osiguralo smanjenu izloženost riziku, Društvo usko surađuje s Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak te partnerskim bankama.

Rezerviranja koja se odnose na izloženost riziku vezanom uz financiranje kupaca utvrđuju se samo kada se mogu pouzdano mjeriti i kada se, nakon što je financijski aranžman stupio na snagu, pojave određeni događaji koji bi mogli imati negativan utjecaj na sposobnost i/ili spremnost zajmoprimca za otplaćivanje preostalog duga. Navedeni događaji mogu biti politički (u pravilu izvan kontrole zajmoprimca) ili komercijalni, npr. oslabljena kreditna sposobnost zajmoprimca.

Osiguranja sredstava za financiranje kupaca u pravilu uključuju zalog nad opremom i zalog nad određenom imovinom zajmoprimca. Ako je dostupno, može se ugovoriti i pokriće rizika od strane treće osobe. „Pokriće rizika od strane treće osobe“ znači da je banka, izvozno-kreditna agencija ili druga financijska ustanova izdala garanciju koja pokriva kreditni rizik. To također može biti i prijenos kreditnog rizika u okviru tzv. „sekundarnog aranžmana“ s bankom, pri čemu banka preuzima odgovornost za kreditni rizik i financiranje onoga dijela koji ona pokriva. Pokriće kreditnog rizika od strane treće osobe također može izdati i osiguravajuće društvo.

Na dan 31. prosinca 2015. godine. ukupna izloženost riziku koja se odnosi na financiranje kupaca iznosila je 13 milijuna kuna (2014.: 17 milijuna kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(d) Kreditni rizik (nastavak)

Sljedeće tabele prikazuju starosnu strukturu i sumarni prikaz dospjeća svih dospjelih zajmova i potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 2015.

Tabela 1

Dospijeće plaćanja ukupnih zajmova i potraživanja od kupaca

2015.	Dospjelo	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	preko 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	
Inozemna potraživanja	2.299	46.622	8.263	3.893	-	61.077
Domaća potraživanja	1.383	64.568	9.251	94	1.502	76.798
Potraživanja od povezanih društava*	10.324	101.448	1.200	-	10.430	123.402
	14.006	212.638	18.714	3.987	11.932	261.277

*uključuje dugoročni dio domaćih potraživanja u iznosu od 3.600 tisuća kuna

2014.

Inozemna potraživanja	5.556	55.607	11.929	2.318	-	75.410
Domaća potraživanja	3.627	103.722	4.950	94	1.774	114.167
Potraživanja od povezanih društava	16.037	66.124	2.700	2.399	2.400	89.660
	25.220	225.453	19.579	4.811	4.174	279.237

*uključuje dugoročni dio domaćih potraživanja u iznosu od 4.800 tisuća kuna

Tabela 2

Starosna struktura ukupno dospjelih zajmova i potraživanja od kupaca

2015.	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	
Inozemna potraživanja	870	174	11	1.244	2.299
Domaća potraživanja	384	115	-	884	1.383
Potraživanja od povezanih društava	7.567	1.838	252	667	10.324
	8.821	2.127	263	2.795	14.006
2014.					
Inozemna potraživanja	3.907	97	1.320	232	5.556
Domaća potraživanja	1.961	6	775	885	3.627
Potraživanja od povezanih društava	8.476	3.313	3.187	1.061	16.037
	14.344	3.416	5.282	2.178	25.220

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(d) Kreditni rizik (nastavak)

Tabela 3

**Dospijeće plaćanja ukupnih zajmova i potraživanja od kupaca
(vezano uz dospjele stavke)**

2015.	Dospjelo	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	
Inozemna potraživanja	2.299	28.475	5.875	-	36.649
Domaća potraživanja	1.383	6.586	-	-	7.969
Potraživanja od povezanih društava	10.324	92.360	1.200	6.830	110.714
	14.006	127.421	7.075	6.830	155.332
2014.					
Inozemna potraživanja	5.556	38.504	9.405	2.286	55.751
Domaća potraživanja	3.627	45.741	-	-	49.368
Potraživanja od povezanih društava	16.037	62.629	2.700	-	81.366
	25.220	146.874	12.105	2.286	186.485

Tabela 4

Dospjeli zajmovi i potraživanja od kupaca. ali bez umanjenja vrijednosti

2015.	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	
Inozemna potraživanja	870	174	-	-	1.044
Domaća potraživanja	384	115	-	-	499
Potraživanja od povezanih društava	4.175	924	-	87	5.186
	5.429	1.213	-	87	6.729
2014.					
Inozemna potraživanja	3.660	95	45	-	3.800
Domaća potraživanja	1.961	6	-	-	1.967
Potraživanja od povezanih društava	5.692	2	38	64	5.796
	11.313	103	83	64	11.563

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(e) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti, koji se smatra rizikom financiranja, je rizik od poteškoća s kojima se Društvo može susresti u prikupljanju sredstava za podmirivanje obveza povezanih s financijskim instrumentima. Kako Društvo nema obveza u financijskim instrumentima, rizik proizlazi samo iz svakodnevnih aktivnosti. Društvo je veliku pozornost obratilo na tok novca, prateći stvarne dnevne promjene te prilagođavajući mjesečne planove. Zbog povoljne likvidne pozicije Društva, ovaj se rizik smatra niskim. Donja tabela daje prikaz ročnosti i neusklađenosti koja iz toga proizlazi.

Društvo je s našim najvažnijim bankama dogovorilo mogućnost „revolving“ kreditiranja u slučaju izvanredne potrebe za financiranjem. Na dan 31. prosinca 2015. godine ta mogućnost još nije bila korištena.

2015.	Manje od 1	1 - 3	3 - 12	1 - 5 godina	Preko 5	Ukupno
	mjeseca	mjeseca	mjeseci		godina	
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	-	-	-	11.919	7.316	19.235
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	126.754	96.151	25.940	1.908	-	250.753
Kratkotrajna financijska imovina	53.917	-	-	-	-	53.917
Novac i novčani ekvivalenti	218.499	-	-	-	-	218.499
	399.170	96.151	25.940	13.827	7.316	542.404
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	174.793	21.963	9.496	1.887	-	208.139
	174.793	21.963	9.496	1.887	-	208.139
Neusklađenost ročne strukture	224.377	74.188	16.444	11.940	7.316	334.265
2014.	Manje od 1	1 - 3	3 - 12	1 - 5 godina	Preko 5	Ukupno
	mjeseca	mjeseca	mjeseci		godina	
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	-	-	-	11.812	7.341	19.153
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	154.983	88.999	33.138	1.742	-	278.862
Kratkotrajna financijska imovina	39.952	-	-	4.128	-	44.080
Novac i novčani ekvivalenti	142.379	39.727	-	-	-	182.106
	337.314	128.726	33.138	17.682	7.341	524.201
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	144.633	40.107	4.121	-	-	188.861
	144.633	40.107	4.121	-	-	188.861
Neusklađenost ročne strukture	192.681	88.619	29.017	17.682	7.341	335.340

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(f) Procjena fer vrijednosti

Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka iskazuje se po fer vrijednosti na datum bilance. Fer vrijednost procjenjuje se na temelju njezine kotirane cijene na aktivnom tržištu na datum bilance koja predstavlja input razine 1 (bilješka 17).

Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene lako i redovito dostupne putem razmjene, aktivnosti brokera, industrijske skupine, cijene usluga, ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema tržišnim uvjetima. Kotirana tržišna cijena koja se koristi za financijsku imovinu Društva je trenutna cijena ponude. Ne postoji financijska imovina izvedena iz inputa razine 2 koji predstavljaju različite tehnike procjene vrijednosti temeljem vidljivih tržišnih podataka, odnosno iz inputa razine 3 koji predstavljaju različite tehnike procjene vrijednosti bez vidljivih tržišnih podataka.

Glavni financijski instrumenti Društva koji se ne vode po fer vrijednosti su novac i novčani ekvivalenti, potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugotrajni zajmovi i potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze te uzeti zajmovi. Fer vrijednosti financijskih instrumenata i knjigovodstvene vrijednosti u bilanci su kako slijedi:

	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Nepriзнata dobit/ (gubitak)	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Nepriзнata dobit/ (gubitak)
	2015.	2015.	2015.	2014.	2014.	2014.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	19.235	18.290	(945)	19.153	18.362	(791)
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	250.754	250.663	(91)	278.861	278.826	(35)
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	53.917	53.917	-	44.080	44.080	-
Novac i novčani ekvivalenti	218.500	218.500	-	182.106	182.106	-
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(217.922)	(217.922)	-	(188.861)	(188.861)	-
	<u>324.484</u>	<u>323.448</u>	<u>(1.036)</u>	<u>335.339</u>	<u>334.513</u>	<u>(826)</u>

Fer vrijednost zajmova i potraživanja te fer vrijednost uzetih kamatonosnih zajmova izračunavaju se prema najboljoj procjeni posloводства budućih diskontiranih novčanih tokova glavnice i kamata, koristeći tržišnu stopu sličnih instrumenata kao diskontnu stopu na datum bilance. Fer vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti bitno se ne razlikuju iz razloga što su zajmovi i dugotrajna potraživanja ugovoreni tržišnim stopama koje značajno ne odstupaju od tržišne cijene s kraja izvještajne godine. Kratkotrajna financijska imovina iskazana je po fer vrijednosti utemeljenoj na tržišnoj cijeni na datum bilance bez odbitka transakcijskih troškova.

Iskazana knjigovodstvena vrijednost novca i novčanih ekvivalenata te depozita kod banaka približna je njihovoj fer vrijednosti zbog kratkoročnog dospjeća ovih financijskih instrumenata. Slično tome, knjigovodstvena vrijednost po amortiziranom trošku potraživanja od kupaca i obveza s preostalim dospjećem manjim od jedne godine, koji su podložni normalnim uvjetima poslovanja, približna je njihovim fer vrijednostima. Sljedeće kamatne stope, raspoložive na tržištu za slične financijske instrumente, korištene su pri određivanju fer vrijednosti:

	2015.	2014.
Zajmovi i potraživanja	1.50%	4.82%